

Budsjett 2025 og handlingsplan 2025 - 2028 Nesbyen kommune

Bilde: Nesbyen sentrum Foto tatt av: Lars Storheim

Innholdsfortegnelse

1. Kommunedirektørens forslag til budsjettvedtak	5
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)	6
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)	7
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	7
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	8
1. Investeringer i varige driftsmidler	8
2. Tilskudd til andres investeringer	8
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	9
4. Utlån av egne midler	9
2. Kommunedirektørens innledning	10
Forpliktende plan - ROBEEK	11
Budsjettpremisser	15
Plangrunnlaget	17
Status kommunale planer	19
Overordnet KOSTRA-sammenligning	19
Utvikling i økonomiske nøkkeltall	19
Utvikling i økonomiske nøkkeltall	19
Teoretisk innsparingspotensial	20
Teoretisk innsparingspotensial (tabell)	20
Befolkningsutvikling	22
Befolkningsutvikling per årsak	22
3. Investeringer i økonomiplanen	24
Investeringstabell for kommunen samlet	24
Andre investeringer	24
Selvkost	25
Teknisk, plan og utvikling	25
Andre investeringer	25
Livsløp	25
Teknisk, plan og utvikling	25
Selvkost	26
VAR	26
Oversikt Investering og finansiering	27
Finansielle nøkkeltall	28
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	28

Netto lånegjeld i kroner per innbygger	29
4. Hovedtallene i budsjettforslaget.....	31
Sentrale inntekter.....	31
Rammetilskudd.....	31
Inntekts- og formuesskatt	33
Eiendomsskatt	34
Finansinntekter og -utgifter	34
Renteutgifter	35
Avdrag på lån.....	36
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	36
5. Økonomisk utvikling i planperioden	38
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter.....	38
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter.....	38
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	39
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	41
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	42
Vurdering av den økonomiske utviklingen.....	42
6. Kommunens tjenesteområder	44
6.1 Sentraladministrasjonen	44
Beskrivelse av dagens virksomhet.....	44
6.2 Livsløp.....	48
Beskrivelse av dagens virksomhet.....	48
Utfordringer og strategi	50
Sammendrag budsjett	50
Investeringsbudsjett.....	51
Mestring og tildeling	51
Skole	51
Barnehage	52
Kultur	53
Helse og forebygging.....	54
Administrasjon livsløp	56
Miljøterapitjenesten.....	57
Demensomsorg	58
Hjemmebasert omsorg.....	60
Korttids- og rehabiliteringsavdeling	61

Boliger Elverhøy.....	61
Nattetjenesten	63
6.3 Teknisk, plan og utvikling	64
Beskrivelse av dagens virksomhet.....	64
Sammendrag budsjett	65
Investeringsbudsjett.....	65
Teknisk drift.....	65
Plan og miljø.....	66
Eiendom.....	67
6.4 VAR-tjenester	68
Beskrivelse av dagens virksomhet.....	68
Utfordringer og strategi	69
Sammendrag budsjett	73
Investeringsbudsjett.....	73
6.5 Felles inntekter og utgifter	74
Beskrivelse av dagens virksomhet.....	74
Utfordringer og strategi	77
Investeringsbudsjett.....	77
Felles inntekter og utgifter	77
7. Vedlegg	77
Vedlegg – Forskriftsrapporter	78
Økonomisk oversikt drift etter § 5-6.....	78
Vedlegg - Investeringer per program	78
Andre investeringer.....	79
Selvkost.....	79
Teknisk, plan og utvikling	80
Andre investeringer.....	80
Livsløp.....	80
Teknisk, plan og utvikling	80
Selvkost.....	81
VAR	81

1. Kommunedirektørens forslag til budsjettvedtak

1. Driftsbudsjettet vedtas i henhold til bevilgningsoversikter §5-4 første og andre ledd, slik disse fremkommer i tabellene under.
2. Kontrollutvalget blir tildelt en budsjetttramme på kr 628 000. Budsjetttrammen skal dekke kontrollutvalgets oppgaver etter kommunelovens § 23-2 og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon.
3. Tilskuddet til Nes Sogn for 2025 er kr. 2 830 000.
4. i 2025 innvilges Nesbyen Turist- og Næringssservice AS et driftstilskudd på er kr 400 000, kommunen innvilger også kr. 200 000 til "Bolyst-prosjektet". I tillegg avsettes kr. 400 000 til matchingmidler, der Nesbyen kommune forutsetter at matchingmidlene utbetales etter ny søknad og når Nesbyen Turist- og Næringssservice AS har mottatt tilsagn på annen ekstern finansiering.
5. Nesbyen kommune innvilger Nesbyen Frivilligsentral et tilskudd i samsvar med forskrift for tilskuddet til frivilligsentraler. Nesbyen kommune garanterer lokal finansiering tilsvarende minst 40 pst. av frivilligsentralens totale driftsinntekter. For 2025 er kommunens tilskudd kr 340.000.
6. Investeringsbudsjettet vedtas i henhold til bevilgningsoversikt investering §5-5 første og andre ledd, slik disse fremkommer i tabellene under.
7. Vedtatte investeringer, med unntak av egenkapitalinnskuddet i KLP, finansieres med ubrukte lånemidler i 2025. Nesbyen kommune låner kr. 10.000.000 av Husbanken til startlånsordningen, lånene benyttes til videreutlån.
8. Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen skrives ut etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter.
9. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 bokstav a) skal det skrives ut eiendomsskatt på fast eiendom i hele kommunen.
10. For skatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen (esktl. § 3 a).
11. Bruk av eiendomsskattesatser:
 1. Alminnelig skattesats: 7 promille (esktl. § 11 første ledd).
 2. Skattesats på boliger og fritidseiendommer: 4 promille (esktl. §§ 11 og 12 a).
12. For utskrivning av skatt på boliger benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag der de eksisterer (esktl. § 8 C-1).
13. Boliger og fritidseiendommer gis et bunnfradrag på kr 200 000 per boenhet (esktl. § 11).
14. Fritak etter esktl. § 7 gis for:
 - a. eiendom eid av stiftelser og institusjoner med allmenntilgitt formål, som er ført opp på eiendomsskattekontorets liste med forslag til fritak (esktl. § 7 a)
 - b. eiendom av historisk verdi, som ført opp på eiendomsskattekontorets liste med forslag til fritak (esktl. § 7 b)
 - c. nye boliger fritas for 4 år etter ferdigstilling (esktl. § 7 c)
15. Eiendomsskatten skrives ut i fire terminer (esktl. § 25). Første termin har forfall 20. mars, andre termin har forfall 20. mai, tredje termin har forfall 20. september, fjerde termin har forfall 20. november.
16. Takstvedtektene for eiendomsskatt i Nesbyen kommune vedtatt i kommunestyret i sak 80/13 videreføres.
17. Andre gebyrer, avgifter og brukerbetaling der kommune selv kan fastsette pris økes generelt med forventet prisvekst 4,3%.

Økonomiplan for 2025-2028

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Nye gebyrer, avgifter og brukerbetaling gjøres gjeldende fra 1. januar 2025 dersom ikke annet er fastsatt. Det vises for øvrig til vedlagte gebyroversikter.

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Sentrale inntekter							
Rammetilskudd	0	-123 105	-124 005	-137 999	-142 142	-142 149	-142 157
Inntekts- og formuesskatt	0	-169 693	-175 789	-145 425	-137 986	-137 986	-137 986
Eiendomsskatt	0	-31 500	-31 500	-56 000	-56 000	-55 965	-56 000
Andre generelle driftsinntekter	0	-2 758	-2 758	0	0	0	0
Generelt tilskudd til bosetting av flyktninger	0	0	0	-12 020	-10 000	-7 000	-6 000
Sum Sentrale inntekter	0	-327 056	-334 052	-351 444	-346 128	-343 100	-342 143
Driftsutgifter per tjenesteområde	0	281 492	316 059	283 862	287 758	287 757	287 377
Avskrivninger	0	18 775	18 775	17 022	17 022	17 022	17 022
Brutto resultat (KOSTRA)	0	-26 788	782	-50 560	-41 348	-38 321	-37 744
Netto finansutgifter og inntekter							
Renteinntekter	0	-670	-670	-2 970	-2 037	-1 961	-1 914
Utbytter	0	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	0	30 083	32 500	34 470	31 437	31 061	32 014
Avdrag på lån	0	16 000	16 000	19 500	19 800	19 800	19 800
Finansutgifter i tjenesteområdene	0	-2 000	-2 760	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Netto finansutgifter og inntekter	0	41 913	43 570	47 500	45 700	45 400	46 400
Motpost avskrivninger	0	-18 775	-18 775	0	0	0	0
Motpost avskrivninger i tjenesteområdene	0	0	0	-17 022	-17 022	-17 022	-17 022
Netto resultat	0	-3 651	25 577	-20 082	-12 670	-9 943	-8 366
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner							
Overføring til investering	0	870	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	3 237	3 237	385	385	385	385
Bruk av bundne driftsfond	0	-7 261	-18 256	-995	-995	-995	-995
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Avsetning til tidligere års merforbruk	0	0	0	22 127	11 000	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	6 804	0	0	3 415	11 688	10 111
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	0	0	0	-1 435	-1 135	-1 135	-1 135
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	0	3 651	-15 019	20 082	12 670	9 943	8 366
Årsoverskudd / underskudd	0	0	10 558	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpasset)

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Sentraladministrasjon	0	30 086	47 744	19 440	18 267	18 267	18 267
Livsløp	0	251 276	253 801	223 758	222 400	222 489	222 109
Teknisk, plan og utvikling	0	33 352	42 570	25 700	27 312	27 312	27 312
VAR	0	-13 036	-7 871	0	0	0	0
Felles inntekter og utgifter	0	-3 410	-4 170	11 530	16 645	16 555	16 555
Sum netto rammer	0	298 268	332 074	280 427	284 623	284 622	284 242
Herav:							
Avskrivninger	0	18 775	18 775	17 022	17 022	17 022	17 022
Renteinntekter	0	-2 000	-2 760	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Renteutgifter	0	0	0	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	-17 022	-17 022	-17 022	-17 022
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	2 374	2 374	2 374	2 374
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	-3 809	-3 509	-3 509	-3 509
Sum rammer uten 1A-poster	0	281 492	316 059	283 862	287 758	287 757	287 377

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. budsjett	Rev. budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	22 563	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	2 900	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	970	970	970	970
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	0	0	0	26 433	970	970	970
Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0	-593	0	0	0
Tilskudd fra andre	0	0	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	0	0	0	-24 870	0	0	0
Sum investeringsinntekter	0	0	0	-25 463	0	0	0
Videreutlån	0	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	2 300	2 300	2 300	2 300
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2025-2028

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	-970	-970	-970	-970
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	0	0	-970	-970	-970	-970
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
Livsløp								
Livsløp	0	0	0	343	0	0	0	343
Sum Livsløp	0	0	0	343	0	0	0	343
Teknisk, plan og utvikling								
Teknisk, plan og utvikling	0	0	0	2 621	0	0	0	2 621
Sum Teknisk, plan og utvikling	0	0	0	2 621	0	0	0	2 621
VAR								
VAR	0	0	0	19 600	0	0	0	19 600
Sum VAR	0	0	0	19 600	0	0	0	19 600
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	22 563	0	0	0	22 563

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
UTBEDRING KIRKEN	0	0	0	2 900	0	0	0	2 900
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	2 900	0	0	0	2 900

Økonomiplan for 2025-2028

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025-2028
KAPITALREGNSKAP	0	0	0	970	970	970	970	3 880
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	970	970	970	970	3 880

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan Sum 2025- 2028
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	0	0	0	26 433	970	970	970	29 343

2. Kommunedirektørens innledning

2025 er vårt første år som ROBEK-kommune. Etter at vi i august 2024 ble formelt innmeldt i ROBEK-registeret, har alvor og betydningen av dette satt seg i hele organisasjonen. Et overordnet mål er å ta tilbake kontrollen over kommunens økonomi. Det er en forutsetning for et godt tjenestetilbud over tid. Vi står i krevende utfordringer, med stram økonomi og sikring for flom som de største risikofaktorene. Videre handler utfordringene om økende antall eldre, bolyst, arbeidsplasser, levende næringsliv og regional utvikling.

Når vi ser fremover ser vi en utvikling som krever tydeligere valg enn hva kommunen tidligere har erfart som nødvendig. Dette er uavhengig av ROBEK. Det er gledelig at det politiske lederskapet i Nesbyen kommune allerede har satt retning og ambisjon for omstillingen. Uten omstilling vil utfordringene bli stadig større. Vi har sammen mulighet til å skape et fremtidig handlingsrom for å håndtere disse utfordringene. Det forutsetter en felles prioritering og et felles blikk for utvikling av morgendagens tjenester. Samtidig er det viktig å minne om at med prioritering vil også noe bli borte.

Siden 2022 har økte energikostnader, høyere renter og et generelt økt kostnadsnivå preget hele den norske økonomien. Samtidig erfarer vi svikt i inntektene. Når andelen innbyggere i arbeidsfør alder synker vil det medføre at skatteinntektene ikke øker like mye som utgiftsbehovet. Det finnes verken arbeidskraft eller økonomi til å bare gjøre mer av det vi gjør i dag. Vi må bruke ressursene våre på de aller viktigste velferdstjenestene.

Kommunedirektørens budsjettforslag bærer preg av dette utfordringsbildet. Med dette budsjettforslaget er vi ikke i mål med omstillingen, men et godt skritt i riktig retning. Vi må være forberedt på å nedbemanne og spisse tjenestene innenfor alle områder av kommunen gjennom hele planperioden.

Klimaendringene er her og vi trenger å tilpasse oss. Konsekvensene av «Hans» har satt dype spor i Nesbyen, og vil prege oss gjennom hele perioden. Vi jobber med klimatilpasning, men må også ruste oss mot det klimaet vi allerede har. Sikringsarbeidet for flom og ras blir derfor en viktig prioritering. Igjen er den stramme økonomien som følger av ROBEK en faktor som krever at vi tenker nytt, og må ta grep langt utover det vi tidligere har sett for oss.

Selv om utfordringene er mange, har Nesbyen kommune også forutsetninger som gjør at vi kan jobbe med utfordringene på en måte som bygger og utvikler kommunen på en positiv måte. Kommunen har sterke og gode fagmiljøer. Som arbeidsgiver må vi sørge for konkurransedyktige betingelser og prioritere kompetanseutvikling. Spesielt når vi vet det er en generell knapphet på arbeidskraft i hele regionen. I lys av dette, er fortsatt samarbeid om tjenester viktig for å sikre innbyggerne i kommunen og regionen for fremtiden. Klarer vi å prioritere disse til å drifte og utvikle kjernevirksomheten, har vi gode forutsetninger for å holde driftskostnadene nede framover.

Kommunen er til for de som trenger det aller mest. I omstilling blir utfordringen med å levere gode nok tjenester til innbyggerne ytterligere forsterket. Kommunene vil ikke kunne oppfylle forventningene utviklingen av velferdssamfunnet har ført til. En viktig forutsetning fra kommunedirektørens side, er at lovpålagte oppgaver i kommunen skal ha prioritet. Innmeldingen i ROBEK viser at kommuneorganisasjonen har et for høyt kostnadsnivå. Utfordringen blir å tilpasse driften til de økonomiske realitetene.

Den forpliktende planen innebærer omstilling som skal sikre at vi leverer gode tjenester til de som trenger oss mest, innenfor de rammene vi har. Å bevege seg ut av ROBEK vil ta tid. Det må gjøres på en klok måte. Dette budsjettforslaget gjør at vi rigger oss til en ny økonomisk hverdag. Involvering av ledere, tillitsvalgte og vernetjenesten er viktig for å sikre eierskap når vi nå sammen skal omstille Nesbyen kommune fra ROBEK til robust.

Budsjettdokumentet du har foran deg er representerer en forpliktende plan versjon 2 for «Bærekraftige Nesbyen 2030». For 2025 er det lagt et stramt budsjett, hvor rammene til alle tjenesteområder er redusert som følge av forpliktene plan del 1 (*vedtatt av kommunestyret 20.06.24*). Budsjettet og handlingsplanen har høy risiko knyttet til gjennomføring av tiltak og i hvilken grad de implementerte tiltakene er tilstrekkelig.

Budsjettet gir nedbetaling av fremførbart underskudd gjennom planperioden, samtidig som vi bygger buffer for finansiering av sikringsanlegg for flom og fremtidige investeringer. Med dette budsjettforslaget er vi ikke i mål med omstillingen. Kommunedirektørens vurdering, gitt det vi vet nå, er at det er behov for ytterligere omstillingstiltak i 2026 og 2027 for å sikre en bærekraftig økonomi. Omfanget av ytterligere omstilling må vi erfare gjennom første halvdel av 2025. Kommunedirektøren vil tidlig i 2025 iverksette nye endringsprosesser i tjenestene, hvor vi vil justere bemanning og oppgaveløsning ytterligere.

Vi står ovenfor krevende valg og prioriteringer. Vedtaket 20. juni 2024 av et samlet kommunestyre viser modig politisk lederskap. Det preger også det administrative lederskapet. Vi må stå for upopulære beslutninger, som gir grunnlag for stolthet og glede over tid for alle. Kommunedirektørens viktigste bidrag vil være trygg og forutsigbar ledelse gjennom en krevende tid.

Det er helt nødvendig å sette seg godt inn i kommunens reelle handlingsrom. Gjennom et godt samarbeid mellom politikk og administrasjon vil vi gå fra ROBEK til robust: *Vi har kompetanse, vi har kunnskap og vi har god nok oversikt. Det er først og fremst felles prioriteringene og forankret eierskap som gjenstår.*

Det er mulig å få til, - om vi løfter Nesbyen i fellesskap. Fra ROBEK til robust – sammen.

22. oktober 2024
Bente R. Herdlevær
Kommunedirektør

Forpliktende plan - ROBEK

Nesbyen - en ROBEK-kommune

Fra august 2024 er Nesbyen kommune formelt innmeldt i ROBEK-registeret. Av det følger en forutsetning om å ta tilbake kontrollen over kommunens økonomi. Dette er en forutsetning for et godt tjenestetilbud over tid. Kommunen må i tillegg bygge fondsreserver for å møte fremtidige behov, tåle usikkerhet i driften av tjenestene, samt bygge opp egenkapital til investeringer.

De politiske prioriteringene lokalt vil nå handle mest om hvilke tjenester som skal skjermes mest mulig. Videre å ha fokus på nye måter å drive tjenestene på for å imøtekomme endrede behov hos innbyggerne i en tid med reduserte budsjetter. Kommunedirektørens forslag til budsjett speiler behov for omstilling til en drift med lavere ressursinnsats. En slik omstilling må ta noe tid, og må gjøres på en god måte.

Økonomiplan for 2025-2028

Stortinget har vedtatt nytt inntektssystem for kommunene, og Nesbyen kommune er en av kommunene som har fått et styrket økonomisk utgangspunkt inn i 2025 etter endringene. Med et fremførbart underskudd fra 2023 og prognose for merforbruk i 2024 er utfordringene likevel betydelige. Kommunens budsjett for 2025 og økonomiske plan for 2026-2028 legger til grunn en vekst i inntektene fra staten på 7,9 prosent i 2025. Det er høyere enn den kommunale deflatoren som er satt til 4,1 prosent. Kommunen får dermed realvekst i de frie inntektene som består av skatt og rammetilskudd. Økningen er imidlertid ikke tilstrekkelig i forhold til kostnadsøkning og økt omfang av tjenester på andre områder. Les mer om [statsbudsjettet og kommunens økonomi her](#).

For å sikre fremtiden tjenester, hvor også forventningene øker og endres, er samarbeid med frivillige og ideelle organisasjoner avgjørende. For Nesbyen er dette kritisk innsats som gir et godt supplement inn i tjenestene. Dette samarbeidet må videreutvikles med fokus på å gjøre hverdagen best mulig for innbyggerne i Nesbyen.

Siden 2022 har økte energikostnader, høyere renter og et generelt økt kostnadsnivå preget hele den norske økonomien. Med ROBEK må vi tilpasse oss en enda strammere økonomisk virkelighet, med behov for å redusere kostnadene og effektivisere driften ytterligere. Dette vil medføre reduksjoner i tjenestene, både i form av tjenester på et lavere nivå og at enkelte tjenester legges ned. Utfordringen blir å tilpasse driften til de økonomiske realitetene, uten at dette går for mye på bekostning av velferden til innbyggerne. Kommunen vil ikke kunne møte og dekke de forventningene utvikling av velferdssamfunnet har gitt. Den forpliktende planen betyr krevende prioriteringer og omstillinger for å sikre at vi leverer gode tjenester til de som trenger oss mest, innenfor de rammene vi har. Å bevege seg fra ROBEK til robust vil ta tid. Det må gjøres på en klok måte. Dette budsjettforslaget gjør at vi rigger oss til en ny økonomisk hverdag.

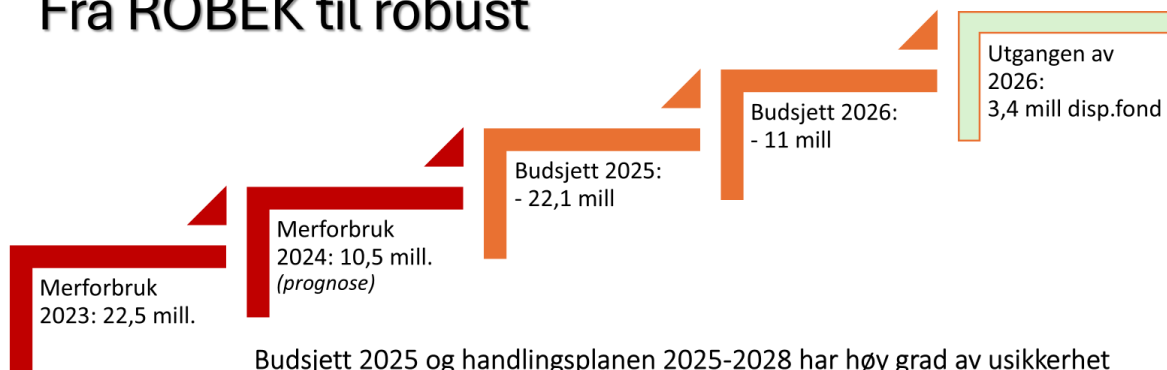
Budsjettforslaget for 2025 og handlingsplanen for perioden 2025 til 2028 inneholder forpliktende plan del 2 for å sikre at kommunen jobber systematisk med tiltak for å komme ut av ROBEK. Planen har en rekke usikkerhetsmomenter. *Kommunedirektøren varsler derfor behov for en del 3 av forpliktene plan i løpet av første halvår 2025.* Statsforvalter vil være viktig medspiller arbeidet med del 3.

Plan for uttreden av ROBEK

Ved utgangen av 2023 var uinndekket merforbruk 22,5 millioner kroner. Kommunedirektørens prognose for 2024 viser at merforbruket øker med 10,5 millioner til 33 millioner kroner. Budsjettforslaget 2025 bygger på forutsetningene om kraftige utgiftsreduksjoner slik kommunestyret vedtok i juni 2024. Denne høsten er det brukt mye ressurser og innsats for å rydde og lage et realistisk budsjett basert på faktisk planlagt aktivitet, og det er behov for fortsatt omstilling. Blant annet må skolen og barnehagene driftes annerledes fra kommende skole-, barnehage år.

For å få til delvis nedbetaling av merforbruket, 22,1 million kroner i 2025 og ytterligere 11 millioner i 2026, kreves det godt samarbeid, fortsatt omstilling og stram styring. Det er ikke rom for nye investeringer eller nye driftstiltak.

Fra ROBEK til robust

Budsjett 2025 og handlingsplanen 2025-2028 har høy grad av usikkerhet

- Bundne kostnader i form av lønn og interkommunale samarbeid
- Feil og mangler i tidligere budsjetter og regnskap
- Ikke handlingsrom for uplanlagte kostnader eller hendelser
- Beregnet resultat ved utgangen av planperioden er ikke tilstrekkelig. Behov for forpliktende plan del 3 for å omstille – kommer 1.halvdel 2025

Organisasjon og omstilling

Nesbyen kommune har en kommune-organisasjon preget av høy kompetanse og erfarne medarbeidere. Det er prioritert kompetanse og ressurser innenfor kommunens mange tjenestemråder over tid. Dette ser vi også speilet i kommunens nøkkeltall for kvalitet og tjenesteleveranser.

Kommunens krevende økonomiske situasjon forutsetter omstilling av tjenester, og dermed omstilling av organisasjonen og våre medarbeidere. Vi må sikre kritisk kompetanse og korrekt kapasitet, samtidig som kommunens bemanning speiler tilgjengelige rammer. For å lykkes med en krevende økonomisk omstilling må vi bygge endringskompetanse hos den enkelte og utvikle endringsledelse hos lederne. Dette arbeidet er i startfasen ved inngangen til 2025.

Etter kommunestyrets vedtak knyttet til omstilling "Bærekraftige Nesbyen 2030" - forpliktende plan del 1, 20.juni 2024 har kommunedirektøren organisert øverste ledelse med to kommunalsjefer; Livsløp og Teknisk, plan og utvikling i tillegg til en stab. Det er lagt en forventning om gjennomgang av øvrige ledernivåer og omfanget av ledere gjennom 2025.

2025 blir et viktig år for omstilling og utvikling i Nesbyen. Det er året hvor vi skal sette et nytt tjenestenivå og utvikle en ny organisasjon med endrede tjenester. Vi vil bli færre ansatte, og det vil påvirke måten vi leverer tjenester i alle sektorer. Den nye hverdagen vil prege organisasjonen. Kommunikasjon, medvirkning og trygt lederskap blir viktige stikkord. Gjennom 2024 har vi startet med allmøter og systematisk deling av informasjon ut i organisasjonen. Dette vil vi videreutvikle og prioritere fremover.

Samspill med tillitsvalgte og vernetjenesten

Samspillet med tillitsvalgte og vernetjenesten er en kritisk suksessfaktor. I en omstillingsfase er vi helt avhengig av et godt og konstruktivt samarbeid med våre tillitsvalgte. I Nesbyen kommune har vi et svært

Økonomiplan for 2025-2028

godt samarbeid. Dette gjør at vi kan ha gode diskusjoner, være uenige, men også ha respekt for hverandres arbeid. Dette skal vi ta godt vare på i året som kommer.

Med faste møter i samarbeidsutvalget er grunnplanken for et tillitsbasert samarbeid lagt. I tillegg har vi etablert et administrativt omstillingsutvalg, bestående av ledere, tillitsvalgte og hovedvernombud, som følger alt av omstillingstiltak, slik som endringer i bemanning og andre prioriteringer.

Sykefravær og nærvær

I en periode med store endringer både i bemanning og arbeidsoppgaver følger vi spesielt godt med på utviklingen i sykefravær. I 2.kvartal 2024 var korttidsfraværet totalt sett på 1,8%. For Nesbyen er dette noe høyt, og har satt et målbilde for 2025 for korttidsfravær på 1,5%. Dette vil bli fulgt nøye opp. For å klare dette målet må det jobbes kontinuerlig og systematisk med oppfølging av fravær. Like viktig er fokuset på nærvær og medarbeiderskap. Hva betyr nærvær av medarbeidere og medkollegaer for den enkelte, spesielt når vi nå blir færre. Det er et viktig tema vi nå løfter i alle tjenester.

For 2025 er det budsjettert med vikarmidler for korttidsfravær ved alle innbygger-rettete tjenester, slik som barnehage, skole og helse/omsorg. Det er budsjettert med sykefravær basert på erfaringstall mellom 1,5 - 2 %. I tillegg er det budsjettert med vikarer for å sikre ferieavvikling for tilsvarende tjenesteområder.

Bemanning

Pr. 01.10.2024 er vi 331,4 årsverk i Nesbyen kommune. Dette er fordelt på 396 personer, med både faste og midlertidige stillinger. Det har vært et omfattende arbeid i 2024 for å få oversikt og kvalitet i bemanningsplanene til hele organisasjonen. Over år har det vært et avvik mellom budsjett og faktiske kostnader. Det skyldes i stor grad usikkerhet knyttet til bemanningsplaner og mangel på oversikt. For 2025 er all bemanning i alle tjenester gjennomgått og kvalitetssikret, gitt den informasjon som foreligger. Dette danner grunnlaget for økonomisk styring og prioritering av tjenester for kommende periode.

Sektor og tjenesteområde	Årsverk budsjett 2025
1 - Sentraladministrasjonen	15,08
10 - Kommunedirektør	3,00
13 - Politisk ledelse	1,18
14 - Økonomi	5,00
11 - Fellestjenester	5,90
2 - Livsløp	283,04
20 - Mestring & tildeling	5,00
21 - Skole	62,27

Økonomiplan for 2025-2028

24 - Barnehage	39,00
28 - Kultur	2,35
30 - Helse og forebygging	23,32
31 - Administrasjon livsløp	2,70
32 - Miljøterapijenesten	35,96
33 - Demensomsorg	29,75
34 - Hjemmebasert omsorg	24,74
35 - Korttids- og rehabiliteringsavdeling	26,16
36 - Boliger Elverhøy	22,76
37 - Nattetjenesten	9,04
4 - Teknisk, plan og vedlikehold	30,97
42 - Plan og miljø	9,40
43 - Eiendom	21,57
6 - VAR	6,80
60 - VAR	6,80
Sum hele kommunen	335,90

Det er innført ansettelsesstopp i 2024. Dette videreføres i 2025. Behov for endringer og bemanning vil bli fortløpende vurdert og lagt frem for omstillingsutvalget for prioritering før endelig beslutning.

I 2025 skal vi fortsette arbeidet med å bevege oss fra midlertidige stillinger og vikariater til større % stillinger og faste ansettelser. For å sikre at vi er en fremtidsrettet arbeidsgiver er dette viktig for oss. Vi er ikke i mål, men godt på vei.

Budsjettpremisser

Årsresultatene fra siste år, samt prognoser for 2024, viser at kommunen bruker mer enn tilgjengelige rammer og inntekter gir rom for. Dette har medført at kommunen nå er innmeldt i ROBEK. Tiltaksplanene som nå er etablert og kvalitetssikres inn i budsjettet skal bidra til prioriteringer som sikrer at kommunen kommer ut av ROBEK, etablerer et økonomisk handlingsrom og bidrar til forutsigbare tjenester i årene som kommer.

Drifts- og investeringsbudsjettet for 2025 skal baseres på følgende premisser:

Driftsbudsjettet

- Oversikter over ansatte (faste, midlertidige, vakanser) kvalitetssikres opp mot tilgjengelige rammer pr tjeneste.
- Variable kostnader for alle tjenester kvalitetssikres sentralt etter at budsjettinnspill er lagt. Det innføres like prinsipper for budsjettering av velferdsmidler, kompetanse mv.
- Det er kun budsjettert med 1,5-2% korttidsfravær og vikarer skal kun benyttes i særlige tilfeller. Med hensyn til langtidsfravær og svangerskapspermisjoner er det budsjettert med midlertidig stilling/vikar og refusjon fra NAV slik dette er kjent per september.
- Det skal ikke budsjetteres med vikarer utover midlertidig ansatte ved kjente permisjoner.
- Alle priser i prislisten justeres opp med 8 prosent fra forrige år der kommunen selv kan sette nivået.
- Eiendomsskatt justeres i tråd med vedtak pr 20.juni 2024.
- Avtaler med andre kommuner hvor Nesbyen er vertskommune, gjennomgås og justeres i henhold til avtale.
- Det legges til grunn en lønnsvekst i 2025 på 4 prosent (i tråd med anslag fra SSB).
- Det kompenseres ikke for generell prisvekst hos sektorene. Justering av beløp i forbindelse med avtaler, kommunale samarbeid o.a. som anses som vesentlige for sektoren må dokumenteres og vurderes.
- Nye tjenester eller utvidelse av eksisterende tjeneste, må finansieres innenfor hver sektors allerede eksisterende rammer. Altså gjennom omprioriteringer i sektoren.
- Det må finnes varige løsninger på omstillingstiltakene fra 14.12.2023 og 20.06.2024 (vedtak i kommunestyret). Her kan endring eller nedleggelse av tilbud, effektivisering gjennom digitalisering og stordriftsfordeler gjennom samarbeid på tvers av sektorer være gode stikkord.
- Ansettelses- og innkjøpsstopp videreføres inn i 2025.
- Det legges til grunn en lånerente for flytende lån 0,5% over kommunalbankens forventede rentekurve. Det er om lag 4,5 prosent i gjennomsnitt for 2025.
- Strømutgifter legges på nivå som budsjett 2024.
- Kommunedirektøren legger frem et forslag som sikrer at nedbetaling av uindekket merforbruk påbegynnes i 2025, slik at kommunen kan tre ut av ROBEK i 2026/2027.
- Det legges til grunn bosetting av 10 flyktninger i 2025.

Investeringsbudsjettet

Investeringer skal holdes på et minimum så lenge kommunen ikke har mulighet til å overføre egenkapital fra driftsbudsjettet.

Kun absolutt nødvendige investeringer skal inn i 2025 og 2026, eller investeringer som bidrar til å redusere driftsutgiftene til kommunen på kort og lang sikt.

ROBEK angir at kommunen ikke har anledning til låneopptak for finansiering av investeringer utenfor selvkostfinansierte områder, det betyr at slik at det i all hovedsak er det ikke anledning til investeringer i kommende periode.

Plangrunnlaget

Satsingsområder

Kommuneplanens samfunnsdel er under revidering, og ny samfunnsdel forventes vedtatt i løpet av 2025. Satsingsområdene i gjeldende samfunnsdel, vedtatt av kommunestyret 21.06.2018 sak 37/18, gjelder fortsatt, og legges til grunn for budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028.

Den gjeldende kommuneplanens samfunnsdel har definert tre gjennomgående fokusområder, som berører de fleste av kommunens utfordringer. Fokusområdene skal bidra til samhandling på tvers av fagområder og særinteresser:

- Folkehelse og levekår
- Frivillighet og lokalt engasjement
- Fysiske miljø

Det er utarbeidet en rekke mål og delmål knyttet til disse fokusområdene. En revisjon av samfunnsdelen skal bidra til å tydeliggjøre og prioritere disse, samtidig som nye utfordringer i kommunen står ovenfor tas inn.

Det vises til kommunestyrets vedtatte samfunnsdel for en mer fylldig beskrivelse av fokusområdene: [Kommuneplan for Nesbyen](#)

Fokusområder, mål og strategier fra samfunnsdelen følges opp i økonomiplanen, hvor prioriteringer er gjort for å vise hvordan vi skal jobbe for å nå målene i kommende fireårsperiode.

Stedsutvikling og klimatilpasning

Nesbyen kommune har i 2024 startet et utviklingsarbeid for å sikre fremtidsrettet stedsutvikling tilpasset våre klimautfordringer. Det overordnede målet er å speile en helhetlig bærekraftig utvikling av Nesbyen kommune. Dermed er det konkretisert et arbeid som på best mulig vis legger til rette for miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig stedsutvikling i rammen av et klima i endring.

Arbeidet vil ivareta følgende innsatser:

- Innovativ stedsutvikling i flomutsatte områder
- Risiko- og sårbarhetsanalyse for klimaendringer i Nesbyen kommune
- Utarbeide klimatilpasningsplan
- Gjennomføre kommunikasjonsiltak

Arbeidet vil ha en innovativ tilnærming for å sikre en mest mulig helhetlig tilnærming til klimatilpasning i kommunen. Videre skal arbeidet bidra til utvikling av Nesbyen som lokalsamfunn og den generelle samfunnsutviklingen i Nesbyen.

Innovativ stedsutvikling

Kommunen har initiert en innovativ prosess i Nesbyen, hvor næringsliv og innbyggere inviteres inn for å utforske helt nye måter å tilnærme seg stedsutvikling i tråd med klimatilpasning. Målet er å legge til rette for samskaping og samhandling i kommunen for å få opp innovative ideer og løsninger for et klimatilpasset lokalsamfunnet. Prosessen kan også bane vei for at næringslivsaktører i Nesbyen ønsker å innovere videre, og slik bidra til å skape gode løsninger for klimatilpasning. I tillegg ser kommunen at dette vil legge til rette for en fremtidsrettet samfunnsutvikling, hvor bærekraftsdimensjonene trer tydelig frem for alle aktører i kommunen. Arbeidet vil også representere de første skrittene i forhold til revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

Nesbyen kommune har behov for å gjennomføre en helhetlig klimarisiko- og sårbarhetsanalyse for Nesbyen kommune. Kommunen har over tid erfart konsekvensene av flom, men er også rasutsatt. En bred og helhetlig tilhæring til klimarisiko gjennom ROS gjøres parallelt med den innovative stedsutviklingsprosessen. Analysen vil gjennomføres for områdene naturfarer og ekstremvær, infrastruktur og eiendom, miljø og økosystemer, samfunn og befolkning, økonomi og næringsliv, og til sist tiltak og beredskap.

Det skal også utarbeides en klimatilpasningsplan for Nesbyen kommune. Klimatilpasningsplanen vil bygge på de samme områdene som undersøkes i risiko- og sårbarhetsanalysen for klimaendringer i Nesbyen kommune. I tillegg vil den regionale klimaplanen legges til grunn for dette arbeidet.

Nesbyen kommune ønsker også å gjennomføre flere kommunikasjonstiltak, blant annet vil det tilrettelegges for innbyggerdialog- og involvering i alle delene av prosjektet. Et annet sentralt kommunikasjonstiltak vil være å utarbeide en strukturert, lettlest og visuell sluttrapport, som gjøres lett tilgjengelig for kommunens innbyggere og deles med andre kommuner.

Situasjonen i Nesbyen etter flommen "Hans" og gjennomføringen av arbeidet har som intensjon å kunne ha bred overføringsverdi til andre kommuner og fylkeskommuner. Arbeidet tilpasses øvrig arbeid med sikringstiltak for flom og skred. Overnevnte arbeid er finansiert gjennom midler fra Miljødirektoratet.

Status kommunale planer

Kommuneplaner

Kommunen utarbeider og forvalter kommuneplaner i henhold til [plan- og bygningsloven](#). Kommunal planlegging skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver.

På denne lenken finner [du kommunens vedtatte planer](#).

Overordnet KOSTRA-sammenligning

Utvikling i økonomiske nøkkeltall

Tabellen er utarbeidet med bakgrunn i tilgjengelig KOSTRA-statistikk for årene 2022 og 2023 og viser frie inntekter per innbygger i Nesbyen kommune sammenlignet med kommunene i Hallingdal og snittet for KOSTRA-gruppe 4 som er de kommunene som SSB sammenligner Nesbyen med.

I tillegg viser tabellen kommunenes netto driftsresultat, målt i prosent av driftsinntektene. Nesbyen er den eneste kommunen i Hallingdal som i 2023 hadde et negativt netto driftsresultat. Kommunedirektørens prognose per andre tertial 2024, viser at vi også i 2024 vil få et negativt driftsresultat. Kommunedirektørens budsjettforslag legger opp til at vi i 2025 begynner nedbetalingen av merforbruket og at vi er ute av ROBEK våren 2027.

Merk også at Nesbyen kommunes gjeld er betydelig større, målt som andel av brutto driftsinntekter, enn de øvrige kommunene i Hallingdal.

Utvikling i økonomiske nøkkeltall

	Nes (Busk.) 2022	Nes (Busk.) 2023	Flå	Gol	Ål	Hol Hemsedal	Kostragruppe 04	
Økonomi								
Frie inntekter i kroner per innbygger *) **)	72 889	71 844	69 746	67 496	73 817	77 591	74 814	67 120
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,7 %	-3,1 %	0,0 %	3,4 %	21,6 %	1,6 %	8,5 %	0,5 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	84,8 %	104,3 %	65,8 %	51,9 %	29,4 %	44,0 %	67,0 %	81,8 %

Teoretisk innsparingspotensial

Basert på tilgjengelig KOSTRA statistikk for 2023, er det laget et teoretisk innsparingspotensial for Nesbyen kommune. Tabellen viser et beregnet og **teoretisk** innsparingspotensial for tjenesteområdene i 2023. Sammenligningene som gjøres mellom Nesbyen og hver av kommunene i Hallingdal viser hvor mye den enkelte kommune hadde i netto driftsutgifter per innbygger i 2023.

Tabellen viser også hvilken kommune i KOSTRA-gruppe 4 som bruker minst ressurser på det enkelte tjenesteområde. Kolonnene "lavest", "gjennomsnitt" viser tall for KOSTRA-gruppe 4. Kolonnene "teoretisk" viser hvor mye mindre ressurser (positivt tall) Nesbyen kommune kunne brukt, dersom kommunens ressursbruk var som gjennomsnittet i gruppen i 2023. Et negativt tall indikerer at Nesbyen kommune bruker mindre ressurser per innbygger enn snittet i KOSTRA-gruppen.

I 2023 var det særlig tjenesteområdene pleie og omsorg og til administrasjon, styring og fellesutgifter ressursbruket i Nesbyen skiller seg fra gjennomsnittet i KOSTRA-gruppen.

Teoretisk innsparingspotensial (tabell)

Tjeneste	Indikator	Nes (Busk.)	Flå	Gol	Ål	Hol	Hemsedal	Lavest i KOSTRA gruppen	Lavest i KOSTRA-gruppen - kroner	Gjennomsnitt for gruppen	Innbyggere i målgruppen	Teoretisk handlingsrom i mill.	Teoretisk handlingsrom %
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	20 430	21 311	17 526	22 085	25 305	20 215	Rindal	13 877	19 593	3 301	2,4	3,6
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	36 736	27 971	19 921	27 695	39 942	25 985	Dovre	18 515	25 582	3 301	52,9	43,6
Barnevern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	5 527	1 514	3 492	3 266	4 842	6 274	Gjemnes	1 820	3 614	3 301	4,5	24,8
Barnehage	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	14 961	12 634	12 078	11 833	14 048	14 182	Våler (Hedm.)	9 378	12 047	3 301	6,2	12,5
Kommunehelse	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	6 580	4 683	7 357	7 578	9 706	7 032	Sokndal	2 448	4 587	3 301	8,3	38,4
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	3 005	3 781	3 428	3 619	2 484	2 478	Krødsherad	1 792	4 552	3 301	-4,4	-44,6
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	3 650	3 742	3 110	4 575	5 911	3 563	Balsfjord	1 310	2 910	3 301	2,4	20,3
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)	1 705	5 407	1 248	2 285	4 597	3 644	Våler (Hedm.)	379	1 315	3 301	1,3	22,9
Adm, styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	10 596	7 593	10 045	9 608	10 939	10 394	Kviteseid	4 487	7 596	3 301	12,4	35,5
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	1 939	3 535	1 610	1 496	3 456	2 536	Vågå	-746	1 522	3 301	1,4	21,5
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	-749	1 477	-478	1 540	2 458	882	Gloppen	-855	60	3 301	-2,7	0
Samferdsel	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	2 986	3 048	3 414	3 736	4 324	2 222	Hurdal	1 130	2 218	3 301	2,5	25,7
Næringsforv. og konsesjonskraft	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)	-3 213	-6 551	-3 506	327	-24 724	-19 844	Hemsedal	-19 844	-1 418	3 301	-5,9	0
Kirke	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)	866	2 253	1 150	1 275	1 596	884	Overhalla	622	1 034	3 301	-0,6	-19,4
Landbruk	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Landbruk (B)	19	-43	134	130	150	167	Bjerkreim	0	130	3 301	-1,5	-2351,6

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling per årsak

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Folketall ved inngangen av kvartalet	3 445	3 414	3 422	3 357	3 341	3 315	3 273	3 262	3 273	3 299	3 301
Fødte	28	34	29	19	28	17	23	30	27	18	11
Døde	27	39	42	44	29	24	34	56	38	41	17
Fødselsoverskudd	1	-5	-13	-25	-1	-7	-11	-26	-11	-23	-6
Innvandring	60	95	52	29	23	18	7	21	25	33	6
Utvandring	20	11	17	10	11	9	3	9	6	7	6
Innflytting, innenlands	112	169	97	127	94	79	105	147	126	107	27
Utflytting, innenlands	183	240	185	134	133	122	110	123	109	108	51
Netto innvandring og flytting	-31	13	-53	12	-27	-34	-1	36	36	25	-24
Følgevekst	-31	8	-65	-16	-26	-42	-11	11	26	2	-30
Folketalet ved utgangen av kvartalet	3 414	3 422	3 357	3 341	3 315	3 273	3 262	3 273	3 299	3 301	3 271

Tabellen viser faktisk befolkningsutvikling i Nesbyen de siste 10 årene.

Perioden sett under ett viser en nedgang i befolkningen på 143 personer, per 2 kvartal 2024.

Kommunen har i perioden sett under ett, et negativt fødselsoverskudd, negativ innenlands flytting men en positiv innvandring.

SSBs prognosene viser en forventet befolkningsnedgang fram mot 2050. Alternative prognoser vies under.

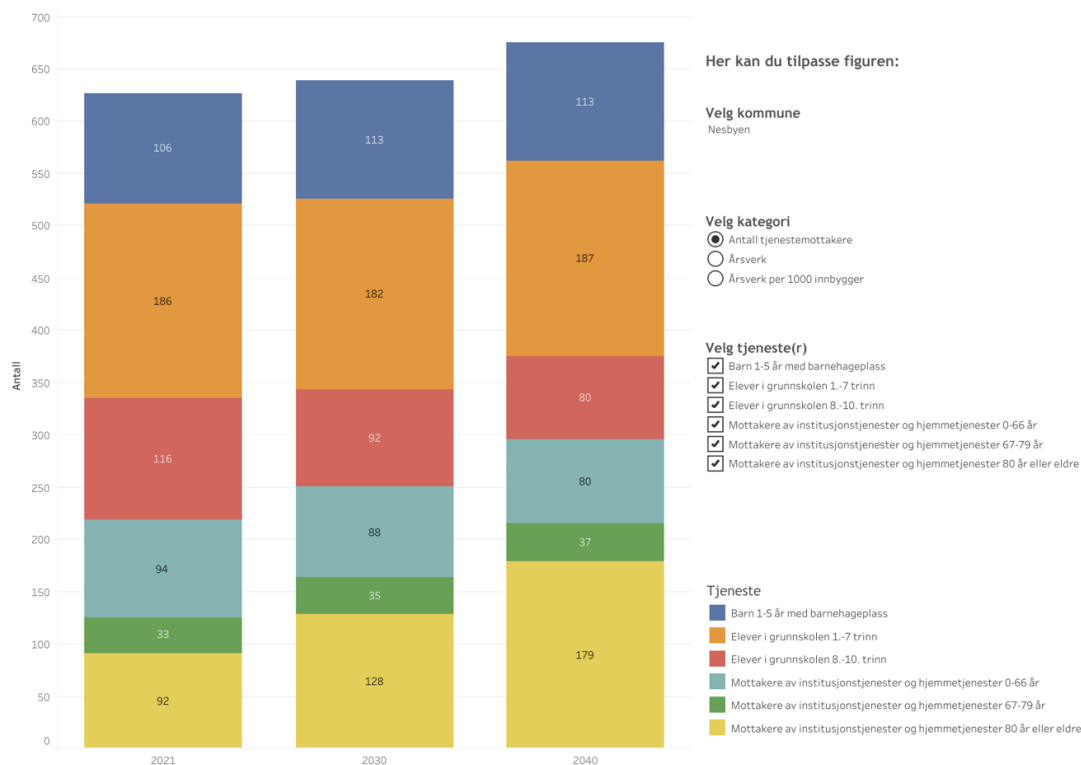
	Registret 2024	Hovedalternativet (MMMM)	Lav nasjonal vekst (LLML)	Høy nasjonalvekst (HHMH)
Nesbyen	3 301	3 050	2 686	3 414

Prognose på utvikling i tjenestemottakere

Kombinasjonen av befolkningsnedgang og alderssammensetning, vil få betydning for kommunens fremtidige inntekter og vårt tjenestetilbud. Figuren under viser på overordnet nivå mulige konsekvenser for tjenestemottakere i Nesbyen.

Økonomiplan for 2025-2028

Antall tjenestemottakere. 2021, 2030 og 2040. Nesbyen

Figuren (se <https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunedata/tjenestebehov2/id2507961/>) viser en framskrivning av antall tjenestemottakere i Nesbyen i 2030 og 2040 sammenlignet med 2021. Framskrivningen viser et sannsynlig større behov for omsorgstjenester, der særlig eldre over 80 øker. Kommunen vil også ha relativt mange innbyggere i aldersgruppen opp til 66 år med omsorgsbehov i 2030.

Når det gjelder tjenester til barn og ungdom i grunnskolealder, vil det bli en nedgang i elever på ungdomstrinnet samtidig som det forventes små endringer i 1. til 7.klasse. Behovet for barnehageplasser viser også noe større behov for barnehageplasser i 2030 sammenlignet med 2021.

Kommunen må derfor vri på vårt ressursbruk, utnytte tilgjengelige ressurser på tvers av sektorer og tjenesteområder på en best mulig måte.

3. Investeringer i økonomiplanen

Investeringstabell for kommunen samlet

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-28
Teknisk, plan og utvikling					
Belysning fotgjengerovergang	100	0	0	0	100
Kildesortering kommunale bygg	301	0	0	0	301
Sum Teknisk, plan og utvikling	401	0	0	0	401
Sum	401	0	0	0	401

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-28
Livsløp					
IT - SKOLENE	193	0	0	0	193
PEDAGOGISK VARIASJON, NYTT INVENTAR	150	0	0	0	150
Sum Livsløp	343	0	0	0	343
Teknisk, plan og utvikling					
Hollandveien, utbedring etter tilsyn	1 000	0	0	0	1 000
KOMMUNALE BYGG	445	0	0	0	445
Oppstart flomsikring	234	0	0	0	234
Trafikksikkerhetstiltak	300	0	0	0	300
UTBEDRING KIRKEN	2 900	0	0	0	2 900
Utredning Enøk	53	0	0	0	53
Utskifting gateløys	188	0	0	0	188
Sum Teknisk, plan og utvikling	5 120	0	0	0	5 120
Felles inntekter og utgifter					
KAPITALREGNSKAP	970	970	970	970	3 880
Sum Felles inntekter og utgifter	970	970	970	970	3 880
Sum	6 432	970	970	970	9 342

Selvkost

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter VAR	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	2025-28
FINANSIERINGSMEKANISME VANN, ANLØP OG BRANNVAN	2 000	0	0	0	2 000
Ny avløps/vann utbygging Nesmoen	7 000	0	0	0	7 000
Nytt vannverk Østenforskogen	10 600	0	0	0	10 600
Sum VAR	19 600	0	0	0	19 600
Sum	19 600	0	0	0	19 600

Teknisk, plan og utvikling

Belysning fotgjengerovergang

Ubrukt bevilgning overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler.

Kildesortering kommunale bygg

Ubrukt bevilgning fra 2024 som overføres til 2025. Finansieres med ubrukte lånemidler

Andre investeringer

Livsløp

IT - SKOLENE

Prosjektet omfatter pcer til 7 klasse og skjermer til klasserom.

Dette er ubrukt bevilgning fra 24 som overføres 2025. I tillegg styrkes prosjektet med kr. 150.000 fra tidligere bevilgning til prosjekt 231 Barneskole/SFO. Finansieres med ubrukte lånemidler

Teknisk, plan og utvikling

Hallandveien, utbedring etter tilsyn

Utbedring av Hallandveien etter tilsyn fra Arbeidstilsynet. Utbedringer må gjennomføres og det må avklares omfang og endelige kostander. Budsjetter behov for 2025 er efor foreløpige anslag. Prosjektet må gjennomføres og finansieres ved reduksjon av rammene til prosjekt 405 Kommunale bygg tilsvarende. Investeringhen medfører ikke opptak av lån, kun bruk av ubrukte lånemidler.

KOMMUNALE BYGG

Ubrukt bevilgning fra 2024 som overføres til 2025. Rammen reduseres med 1 mill. som overføres prosjekt Hallandveien.

Finansieres med ubrukte lånemidler.

Oppstart flomsikring

Kommunedirektøren foreslår at det i budsjettet gror 2025 avsettes 4,5 millioner kroner til oppstart av arbeidet med flomsikring. Bevilgningen er foreløpig kommunens oppstartsmidler til planlegging og oppstart av arbeidet. Det vil bli fremmet egen sak om prosjektgjennomføring, kostnader og finansiering. om Oppstart flomsikring. Finansiering skjer ved omprioritering iht prosjektliste som er fremmet i egen sak i november 2024. Omprioriteringen og oppstart av prosjektet vil ikke medføre nytt låneopptak, ettersom bevilgningen overføres fra andre prosjekt og ubrukte lånemidler.

Trafikksikkerhetstiltak

Ubrukt bevilgning overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler

UTBEDRING KIRKEN

Ubrukt bevilgning overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler

Utredning Enøk

Ubrukt bevilgning overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler.

Utskifting gatelys

Ubrukt bevilgning fra 2024 som overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler

Selvkost

VAR

FINANSIERINGSMEKANISME VANN, ANLØP OG BRANNVAN

Ubrukt bevilgning reduseres til 2 millioner kroner og overføres til 2025.

Finansieres med ubruktelånemidler.

Ny avløps/vann utbygging Nesmoen

Prosjekt var opprinnelig en del av saneringsplan, prosj.nr. 602. Prosjektet skal på anbud og foreløpig estimat for investeringsutgift i 2025 er 7 millioner kroner. Finansieres med ubrukte lånemidler. Investeringen inngår i selvkostberegningene.

Nytt vannverk Østenforskogen

Prosjektet videreføres i 2025 og finansieres med ubrukte lånemidler. Investeringen inngår i selvkostberegningene.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Investeringer i varige driftsmidler	22 563	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	2 900	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	970	970	970	970
Sum finansieringsbehov	26 433	970	970	970
Kompensasjon for merverdiavgift	-593	0	0	0
Bruk av lån	-24 870	0	0	0
Videreutlån	10 000	10 000	10 000	10 000
Bruk av lån til videreutlån	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Avdrag på lån til videreutlån	2 300	2 300	2 300	2 300
Mottatte avdrag på videreutlån	-2 300	-2 300	-2 300	-2 300
Bruk av ubundet investeringsfond	-970	-970	-970	-970
Sum finansiering	-26 433	-970	-970	-970
Sum finansieringsbehov	26 433	970	970	970
Sum finansiering	-26 433	-970	-970	-970
Udekket finansiering	0	0	0	0

Tabellen under viser kommunens samlede investeringer i 2025 til 2028. Nesbyen kommune er en ROBEK-kommune og har meget begrensede muligheter for nye investeringsprosjekt. Derfor foreslår kommunedirektøren en "investeringspause" ved at det kun er allerede foretatte låneopptak som gir rammene for mulige investeringsprosjekt.

Kommunestyret ble i sitt møte i oktober orientert om status for allerede igangsatte investeringsprosjekt og kommunedirektørens forslag til prioriteringer, dette investeringsbudsjettet er identisk med forslaget i oktober.

Første prioritet er å slutføre de allerede igangsatte prosjekt innenfor vedtatt opprinnelig budsjett. Deretter at ubrukte bevilgninger på prosjekt som ikke er igangsatt eller der prognosen viser et mindreforbruk, enten salderer prosjekt med merforbruk eller prioriteres til oppstart av arbeidet med flomsikring.

Eventuelle salg av eiendommer/bygg bør gå til flomsikring, men ettersom bygg som kan bli solgt i 2025 og eventuelle salgssummer per nå er ukjent, er det ikke lagt inn budsjettbeløp for dette. Det vil bli gjort ifm kommende salg.

Når det gjelder investeringer i VAR-sektoren vil også 2025 bli et år med begrensede investeringer, og kommunedirektøren vil gjennomgå vedtatte planer for vann- og avløpssektoren og oppdatere planen med hensyn til bl.a gjenstående prosjekt, kostnader og gjennomføring.

Investeringsbudsjettet inneholder videreføring av tilskudd til Nesbyen Sogn sine investeringer, prognosen for 2024 viser en gjenstående ramme på 2,9 millioner som er innarbeidet i 2025 budsjettet.

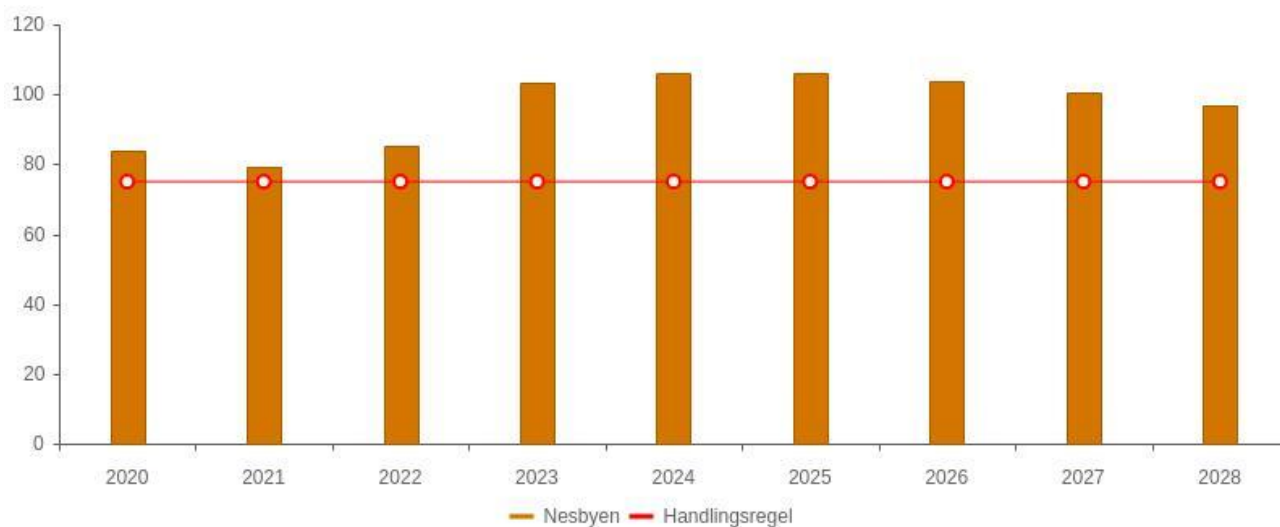
Investeringen i aksjer og andeler er Nesbyen kommunes andel av egenkapitalinnskuddet i KLP, som kommunen må innbetale i 2025. Det er ikke kjent det eksakte egenkapitalinnskuddet vi må betale i

2026-28. Det er lagt inn samme årlige innbetalinger av egenkapitalinnskudd i hele økonomiplanperioden, fordi kommune vil ha en årlig forpliktelse. Egenkapitalinnskudd kan ikke finansieres med lån, og kommunen må derfor sikre seg å ikke bruke hele det ubundne kapitalfondet til andre investeringer.

Kommunedirektøren foreslår å fortsette med Husbankens startlåns ordning, og har budsjettert med 10 millioner kroner i årlig ramme.

Finansielle nøkkeltall

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

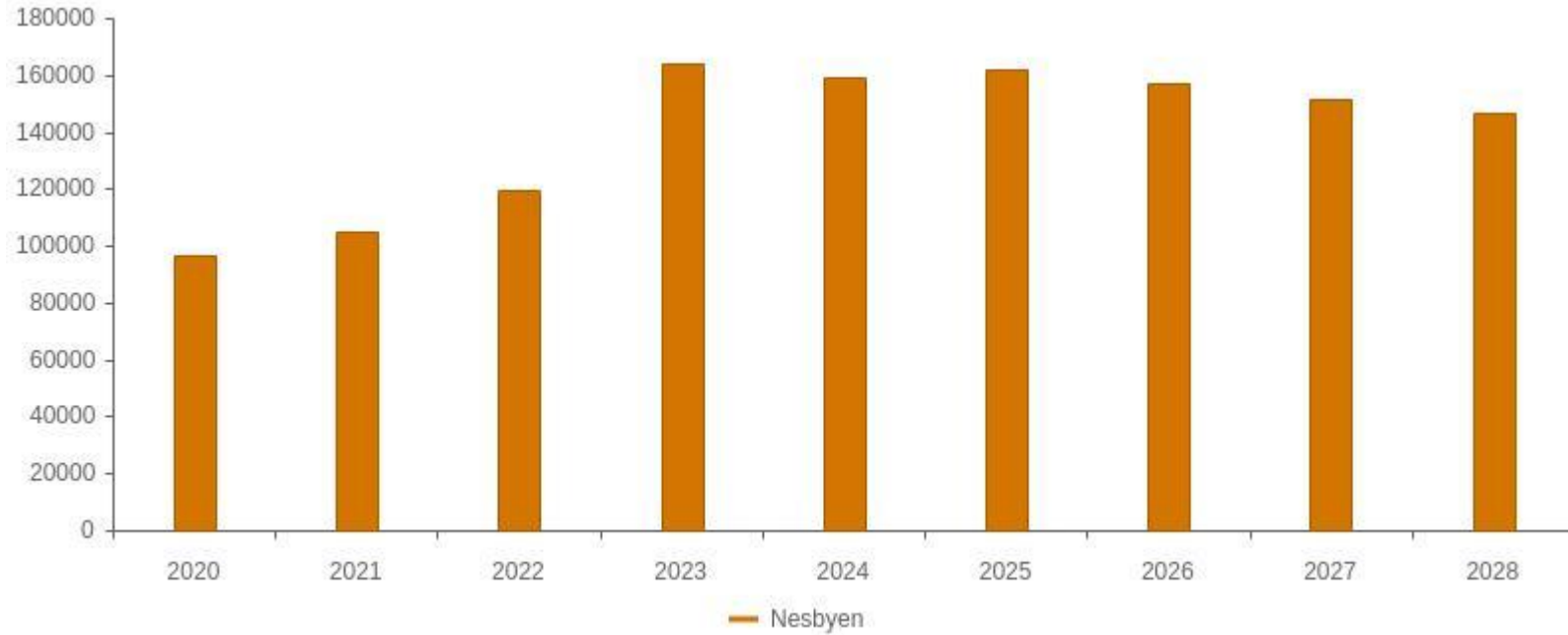
Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Nesbyen	83,9 %	79,5 %	85,3 %	103,3 %	106,0 %	106,2 %	103,9 %	100,5 %	96,6 %
Handlingsregel	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %

Økonomiplan for 2025-2028

Figuren og tabellen under viser kommunens lånegjeld i prosent av brutto driftsutgifter. Årene 2020 til 2023 er basert på regnskapet og tallene fra 2024 til 2028 er basert på forslaget til årsbudsjett og økonomiplan. Årlig netto lånegjeld er sammenlignet med kommunens vedtatte handlingsregel, slik den er fastsatt i økonomireglementet (september 2024).

Lånegjelden er betydelig høyere enn vedtatt handlingsregel, det er i seg selv et argument for å være meget forsiktig med fremtidige investeringer finansiert med låneopptak. Selv med "investeringspause" og betaling av minimumsavdrag, vil gjeldsandelen i 2028 være 92 prosent av brutto driftsinntekter.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Nesbyen	96 627	104 886	119 502	164 261	159 414	161 924	156 848	151 757	146 417

4. Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Oppr. bud. i fjor 2024	Rev. bud. i fjor 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Rammetilskudd	-123 105	0	-137 999	-142 142	-142 149	-142 157
Inntekts- og formuesskatt	-141 293	0	-145 425	-137 986	-137 986	-137 986
Eiendomsskatt	-52 000	0	-56 000	-56 000	-55 965	-56 000
Generelt	-7 900	0	-12 020	-10 000	-7 000	-6 000
tilskudd til bosetting av flyktninger						
Sum sentrale inntekter	-324 298	0	-351 444	-346 128	-343 100	-342 143

Rammetilskudd

Rammetilskudd

Budsjettet for 2025 og økonomiplanen frem til 2028 tar utgangspunkt i regjeringens forslag til statsbudsjett slik dette er presentert 7. oktober. Regjeringen har lagt til grunn nytt inntektssystem for kommunene fra 2025, og skriver dette i "Grønt hefte".

Regjeringens opplegg for 2025 - nytt inntektssystem for kommunane

Rammetilskotet til kommunane for 2025 er berekna ut frå det nye inntektssystemet som vart lagt fram i Prop. 102 S (2023–2024) Kommuneproposisjonen 2025, jf. Innst. 440 S (2023–2024). Dei viktigaste endringane i det nye inntektssystemet er som følgjer:

- Nye delkostnadsnøklar for alle sektorane som inngår i utgiftsutjamninga. Frå og med 2025 inngår utgiftsbehovet til administrasjon og landbruk i ein felles delkostnadsnøkkel for administrasjon og landbruk.
- I utgiftsutjamninga blir det innført fullt basistilskot for alle kommunar. Kompensasjonen for tap på gradert basistilskot, som i 2024 låg i tabell C, blir avvikla.
- Utgiftsutjamninga blir utvida til òg å omfatte utgifter til arbeidsrette tiltak i kommunal regi og bistand til etablering og vidareføring av eigen bustad. Utgifter til desse tenesteområda blir no rekna med i delkostnadsnøkkelen for sosiale tenester.
- Vaksenopplæring blir no rekna som ein del av sektoren for sosiale tenester i staden for grunnskole.
- Det blir oppretta ei ny ordning i tabell C for å tilbakeføre halvparten av fordelingsverknaden av å vekte ned kriteriet for personar med psykisk utviklingshemming.
- Eigarinntekter (utbytte m.m.) blir korrigert ut av skattegrunnlaget til kommunar og fylkeskommunar frå og med inntektsåret 2025, og blir erstatta av auka andel annan inntektsskatt.
- Kommunane sin andel av formuesskatten blir halvert, og erstatta av auka andel annan inntektsskatt. Denne endringa blir gradvis innført over to år, med ein kvart reduksjon i 2025. - Den symmetriske delen av inntektsskatt til kommunane blir auka frå 60 prosent i 2024 til 62 prosent i 2025 og vidare til 64 prosent i 2026.

Økonomiplan for 2025-2028

- Det blir tatt i bruk ny distriktsindeks i fordelinga av distriktstilskota for Sør-Noreg og Nord-Noreg.
- Innanfor distriktstilskot Nord-Noreg blir det gitt småkommunetillegg til Værøy, Røst og Træna etter same sats som i innsatssona for Nord-Troms og Finnmark.
- Det blir innført ei inntektsgrense for distriktstilskot Sør-Noreg som òg omfattar inntekter frå konsesjonskraft, eigedomsskatt på kraft- og petroleumsanlegg, Havbruksfondet og produksjonsavgift for vindkraft. - Regionsentertilskotet blir avvikla.
- Satsen for veksttilskotet blir redusert til om lag 1/3 av dagens sats.
- Satsen for storbytilskotet blir redusert med 28 kroner per innbyggjar, før prisjusteringa av satsen.
- Innbyggjartilskotet blir auka med eit likt beløp per innbyggjar, tilsvarende den samla reduksjonen i dei regionalpolitiske tilskota.
- 1,5 mrd. kroner av veksten i dei frie inntektene er fordelt etter inntektsnivå. Alle kommunar får minimum 30 kroner per innbyggjar For kommunar med skatteinntekter på 130 prosent av landsgjennomsnittet eller lågare, blir beløpet høgare jo lågare skatteinntekter dei har, opp til 345 kroner per innbyggjar for kommunen med det lågaste skattenivået. Skatteinntekter omfattar her skatt på inntekt og formue (etter inntektsutjamning), naturressursskatt, konsesjonskraftinntekter, eigedomsskatt på kraft- og petroleumsanlegg, inntekter frå Havbruksfondet og produksjonsavgift for vindkraft.
- Det blir gitt ein tapskompensasjon som kompenserer kommunar med skatteinntekter (inkl. naturressursinntekter) på under 105 prosent av landsgjennomsnittet, som tapar på endringane i inntektssystemet og toppfinansieringsordninga for ressurskrevjande tenester, etter at veksten i dei frie inntektene på 1,5 mrd. kroner er blitt lagt til. Kompensasjonen er nærare omtala i tabellteksten til den særskilte fordelinga i tabell C.
- Særskilt kompensasjon for negativ førsteårseffekt. Kompensasjonen er nærare omtala i tabellteksten til den særskilte fordelinga i tabell C. Det er ingen endringar i dei nye delkostnadsnøklane samanlikna med forslaget som vart presentert i kommuneproposisjonen. Men sektorvektene er oppdatert med utgangspunkt i rekneskapstal for 2023, og i tillegg korrigert på vanleg måte for oppgåveendringar mv. Vektene i den samla kostnadsnøkkelen har derfor endra seg frå kostnadsnøkkelen som vart vist i tabell 15.19 i kommuneproposisjonen.

Nesbyen kommune bruker KS sin prognosemodell for rammetilskudd til kommunene, og det er versjon "2404KS altskatt treaar" som ligger til grunn for kommunedirektørens forslag.

Basert på dette, fremkommer det i regjeringens opplegg for 2025 at Nesbyens rammetilskudd blir som vist i tabellen under.

	2025	2026	2027	2028
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	102 937	102 938	102 944	102 952
Utgiftsutjevningen	30 356	30 356	30 357	30 358
Overgangsordning - INGAR	-396	-	-	-
Saker særskilt ford (inkl. trekk konsesjonskraft, per grunnskole, helsestasjon skolehelse, barnevernsreform, bortfall eiendomsskatt og arbavg)	4 180	4 180	4 180	4 180

Økonomiplan for 2025-2028

Sør-Norge tilskudd (kommuner med over 3 200 innb)	5 868	5 844	5 844	5 844
Ordinært skjønn	1 200			
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning og ekstra skjønn	144 145	143 318	143 325	143 333
Netto inntektsutjevning	-5 975	-6 146	-1 176	-1 176
Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	137 999	142 142	142 149	142 157

Enkelt forklart er rammetilskuddet sammensatt av et innbyggertilskudd, som er likt per innbygger uansett kommune. Nesbyen kommune får også et Sør-Norge tilskudd og skjønntilskudd. Det er ikke budsjettert med årlig skjønntilskudd fra Statsforvalteren, ettersom dette er behovsprøvd og avhengig av en rekke faktorer og kommunedirektøren tar det ikke for gitt at vi kan regne med årlige skjønnsmidler. Ettersom Nesbyen kommune ikke er en minsteinntektskommune, blir vi trukket i inntektsutjevningen og beløpet er beregnet til å bli 5,9 millioner i 2025 synkende til 1,7 millioner fra 2027. Endelig rammetilskudd for 2025 vil (som tidligere) ikke foreligge før februar 2026, det henger sammen med inntektsutjevningen og endelige skatteinntekter for 2025.

For ytterligere informasjon om rammetilskuddet for 2025, vises det til "[Grønt hefte](#)", side 81 m.v.

Inntekts- og formuesskatt

Skatteinntekter

Kommunens budsjett bygger på forutsettningene i statsbudsjettet for 2025. Her er tabell 3-k "[Anslag på frie inntekter](#)" helt sentral., det vises til Grønt hefte, side 113 m.v.

Det er særlig grunn til å merke seg det regjeringen skriver om anslag på frie inntekter i 2025 ;

- Tabell 3-k viser anslag på vekst i frie inntekter for kommunane frå 2024 til 2025. Som frie inntekter reknar ein skatt på inntekt, formue og naturressursskatt, samt rammetilskot. Alle tala er i nominelle kroner. Prisveksten i kommunesektoren frå 2024 til 2025 er anslått til 4,1 prosent.
- Veksten i frie inntekter frå 2024 til 2025 blir berekna frå anslag på rekneskap for 2024 i statsbudsjettet for 2025. Skatteinntektene for kommunane i 2025 er anslått til 253,6 mrd. kroner, inkludert skatt på inntekt og formue, naturressursskatt og eigedomsskatt o.a. For kommunane er veksten i frie inntekter frå 2024 til 2025, berekna ut ifrå anslag på rekneskap, nominelt 5,8 prosent.
- I tabell 3-k er ikkje eigedomsskatt o.a. inkluderte for kvar ein skilde kommune og summerte for kvart fylke, men inngår berre på landsnivå.
- Om skatteinntektene
Skatteinntektene, inkl. inntektsutjamning, er den storleiken det er knytt mest uvisse til i veksten i frie inntekter. Samla skatteinntekter for kommunane i 2024 og 2025 blir anslått av Finansdepartementet i statsbudsjettet for 2025. For å anslå skatteinntektene for kvar kommune tek ein utgangspunkt i skatt per innbyggjar i kommunen i 2023, framskrive med innbyggjartalet i 2024. Ut ifrå skatt i 2023 framskriven med innbyggjartal for 2024, blir det rekna ut kva prosentdel som kvar kommune får av berekna samla skatt. Denne prosentdelen blir i utgangspunktet nytta vidare til å fordele

Økonomiplan for 2025-2028

samla skatteanslag på inntekt og formue mellom kommunane både for 2024 og 2025. I utrekninga blir naturressursskatten halden konstant, med tal frå inntektsåret 2023. Det er gjort særskilte berekningar for å ta omsyn i endringar i skattegrunnlaget for 2025, sjå eige avsnitt under. Metoden trekkjer i retning av at kommunar som har høgare vekst i talet på innbyggjarar enn landsgjennomsnittet frå 2024 til 2025, får høgare vekst i skatteinntektene enn det som følgjer av føresetnadene for berekninga. Det motsette kan vere tilfellet for kommunar med svakare vekst i talet på innbyggjarar enn gjennomsnittet for landet. Inntektsutjamninga for 2025 tek òg utgangspunkt i innbyggjartalet per 1. januar 2025.

- Anslag på inntektsutjamning er inkludert i skatteanslaget. For 2024 og 2025 er den symmetriske utjamninga i skatteinntektene for kommunane høvesvis 60 og 62 prosent. Kommunar med skatteinntekter under 90 prosent av landsgjennomsnittet får i tillegg ein tilleggskompensasjon, som blir finansiert av alle kommunar med eit likt trekk per innbyggjar.

Basert på "Grønt hefte" og anbefalingene til budsjettering av skatteinntekter for 2025, legger kommunedirektøren til grunn skatteinntekter (inkludert naturressursskatt) på 145,425 millioner kroner.

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt

Kommunedirektøren har innarbeidet økning av eiendomsskatten slik kommunestyret vedtok i sak 57/24 "Bærekraftige Nesbyen". Eiendomsskatt skrives ut på alle faste eiendommer i hele kommunen, og det foreslås innført lovens maksimal skattesatser.

En økning i skattesatsen fra 3,7 promille til 4,0 promille utgjør kr. 4.200.000 hvert år fra og med 2025.

Det forventes også at nye fritidsboliger forventes å bidra med kr. 800.000 i økt eiendomsskatt.

En endring av fritak for nye boliger fra 10 år til 4 år utgjør kr. 200.000. Det er svært liten forskjell på 4 år og 2 år.

Grunnlaget for eiendomsskatten for kraftverk fastsettes av Skatteetaten i desember (gjennomsnitt av likning for siste 5 år). Det er usikkert hvordan dette slår ut, men i budsjettet er tatt høyde for en **reduksjon av** anslaget for eiendomsskatt fra kraftverk med kr. 200.000 sammenlignet med 2024.

I sum har kommunedirektøren beregnet at tiltakene gir en effekt på økt eiendomsskatt med kr. 5.000.000 for budsjett 2025 sammenlignet med 2024.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Oppr. bud. i fjor 2024	Rev. bud. i fjor 2024	2025	2026	2027	2028
Renteinntekter	-670	0	-2 970	-2 037	-1 961	-1 914
Utbytter	-1 500	0	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Renteutgifter	30 083	0	34 470	31 437	31 061	32 014

Økonomiplan for 2025-2028

	Oppr. bud. i fjor 2024	Rev. bud. i fjor 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Avdrag på lån	16 000	0	19 500	19 800	19 800	19 800
Netto finansinntekter/finansutgifter	43 913	0	49 500	47 700	47 400	48 400
Finansutgifter i tjenesteområdene	-2 000	0	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Totale finansutgifter	41 913	0	47 500	45 700	45 400	46 400
Motpost avskrivninger	-18 775	0	0	0	0	0

Renteutgifter

Basert på kommunens gjeld ved utgangen av 2024, ingen nye låneopptak i 2025 (eller 2026-28) og betaling av avdrag iht avdragsberegningene, og Kommunalbankens renteforutsetninger 2025 til 2028.

	2025	2026	2027	2028
<i>Renter, ordinære lån med Kommunalbankens forventede renteutvikling</i>	31 200	28 500	28 100	28 700
<i>Kommunalbankens renteforventing, 1/1 i budsjettåret, se figur under</i>	4,46%	3,56%	3,46%	3,5%
Kommunedirektørens budsjettforslag, inkludert rente-buffer på 0,5% ift Kommunalbankens renteforventning	33 000	30 300	30 000	31 000
“Rente-buffer” i budsjettet	1 800	1 800	1 900	2 300
Renteutgifter, Husbankens startlån	1 470	1 137	1 061	1 014
Renteinntekter fra Husbankens startlån	-1 470	-1 137	-1 061	-1 014

Følgende forutsetninger ligger til grunn for kommunedirektørens budsjett- og økonomiplan 2025-2028;

- Ingen nye låneopptak i 2025-2028.
- Foreslåtte investeringer i 2025 finansieres med ubrukte lånemidler, slik som orientert om i egen sak i kommunestyret i november 2024. Bakgrunnen for å ikke planlegge nye investeringer etter 2025, er dels at Nesbyen kommune er en ROBEK kommune og dels at det i 2025 må arbeides med en plan for fremtidige investeringer.
- Nesbyen kommune betaler marginalt større avdrag en minimumsreglene slik disse fremkommer i kommunelovens økonomibestemmelser.
- Det budsjetteres med Kommunalbankens rentekurve med tillegg av 0,5% på all flytende gjeld.

Kommunedirektøren har altså lagt inn en rente-buffer i de årlig budsjetterte renteutgiftene slik det fremkommer i tabellen over.

Løpende renteutgifter knyttet til Husbankens startlåns ordning, forventes å bli finansiert med renteinntekter fra kommunens låntakere.

Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal minst betale årlige avdrag som minst er lik størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel: Sum årets avskrivninger x Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret / Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret = Minimumsavdrag

For 2025 til 2028 er det beregnet følgende minimumsavdrag.

	2024	2025	2026	2027	2028
Avskrivninger på investeringer før 2024	18 775 420	18 775 420	18 775 420	18 775 420	18 775 420
Beregnete avskrivninger investeringer 2024		3 419 064	3 419 064	3 419 064	3 419 064
Beregnete avskrivninger investeringer 2025			1 683 076	1 683 076	1 683 076
Gjeld 01.01.	620 896 410	695 573 481	676 474 419	656 758 668	637 042 916
Låneopptak	91 000 000	0	0	0	0
Nye investeringer	112 896 834	33 159 831	0	0	0
Beregnet verdi bokførte eiendeler	714 185 004	808 306 418	819 271 765	795 394 205	771 516 645
Beregnet minimumsavdrag	16 322 929	19 099 062	19 715 751	19 715 751	19 715 751
Budsjetterte avdrag		19 500 000	19 800 000	19 800 000	19 800 000

Kommunedirektøren har i sitt budsjettforslag lagt seg noe over minimumsavdraget, for å unngå en situasjon der vi som i 2023 betalte for lite avdrag iht reglene i kommuneloven.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2025-2028

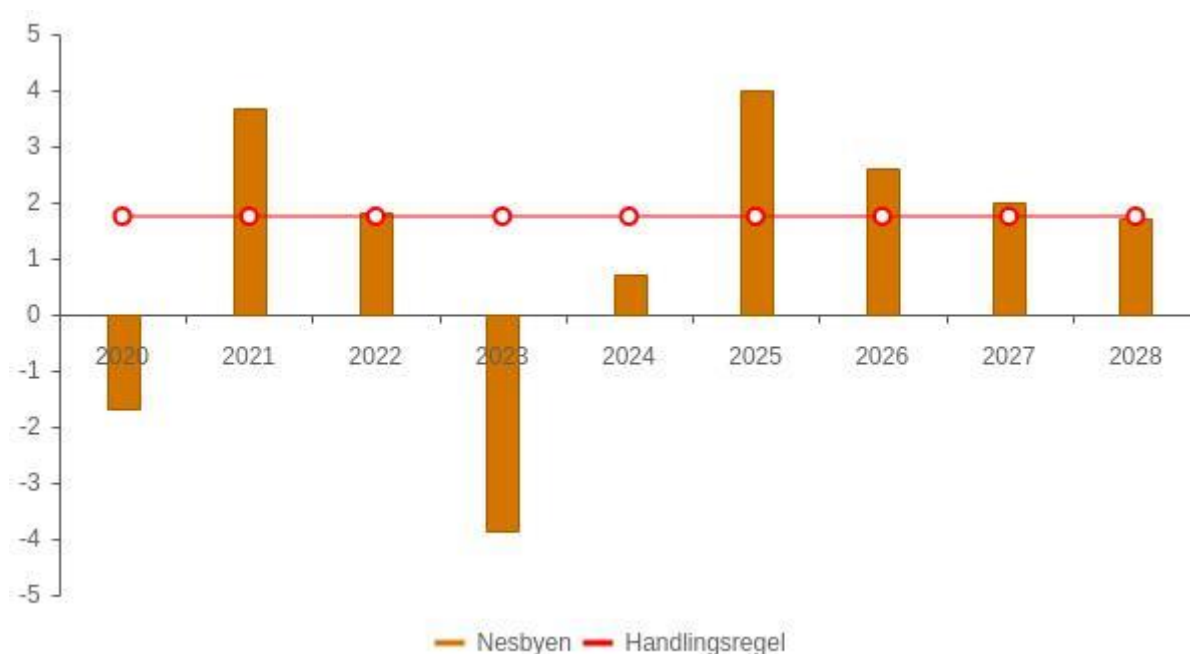
	Oppr. bud. i fjor 2024	Rev. bud. i fjor 2024	Økonomiplan			
			2025	2026	2027	2028
Avsetninger til bundne driftsfond	3 237	0	385	385	385	385
Bruk av bundne driftsfond	-7 261	0	-995	-995	-995	-995
Avsetning til tidligere års merforbruk	0	0	22 127	11 000	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	0	3 415	11 688	10 111
Netto avsetninger	-4 024	0	21 517	13 805	11 078	9 501
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenestoområdene	0	0	-1 435	-1 135	-1 135	-1 135
Totale avsetninger	3 651	0	20 082	12 670	9 943	8 366

Bruk og avsetninger til bunde fond knytter seg til VAR-sektoren.

Kommunedirektøren har budsjettet med delvis nedbetaling av av merforbruket (fra 2023 og prognosen for 2024) med 22,1 million i 2025 og 3,4 million i 2026. Deretter er det budsjettet med oppbygning av disposisjonsfond fra 2026 til 2028.

5. Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Nesbyen	-1,7 %	3,7 %	1,8 %	-3,9 %	0,7 %	4,0 %	2,6 %	2,0 %	1,7 %
Handlingsregel	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %

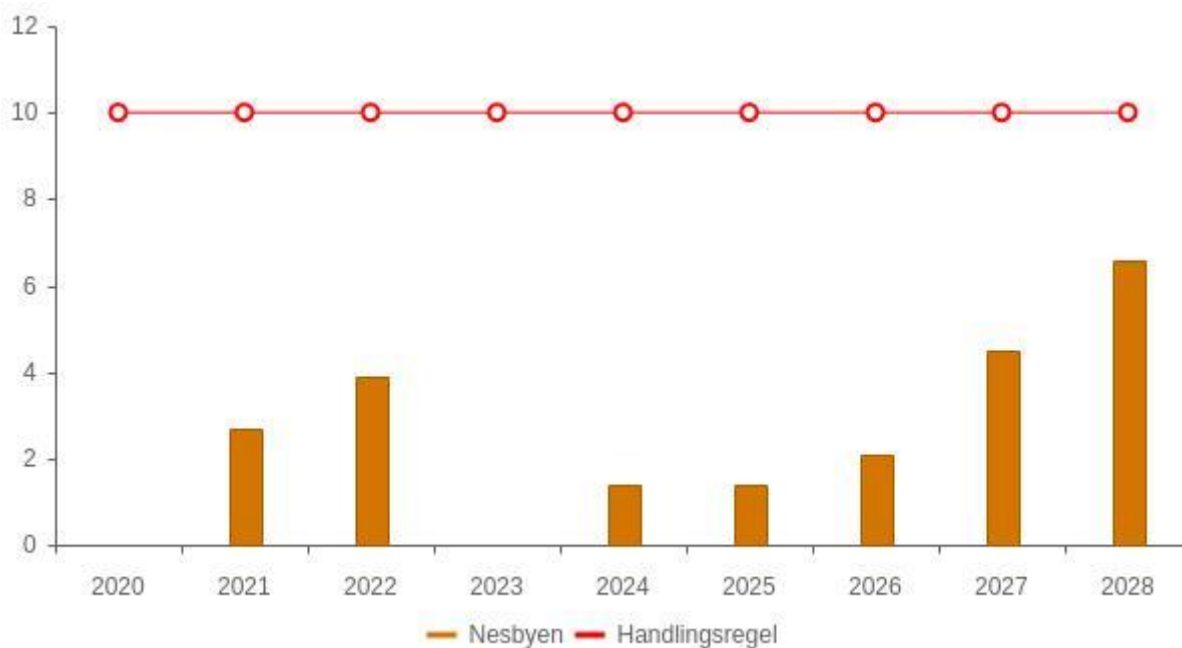
Kommuneloven §14-1 angir at norske kommuner "skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen over tid bli ivarettatt".

I Nesbyen er det vedtatt tre finansielle nøkkeltall, hvorav netto resultatgrad bør være på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.

Figuren viser at vi over tid, **gitt at omstillingen gjennomføres og vi har stram styring**, vil kunne oppnå måltallet om et netto driftsresultat på minst 1,75% av brutto driftsinntekter i årene 2025 til 2028.

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

Økonomiplan for 2025-2028

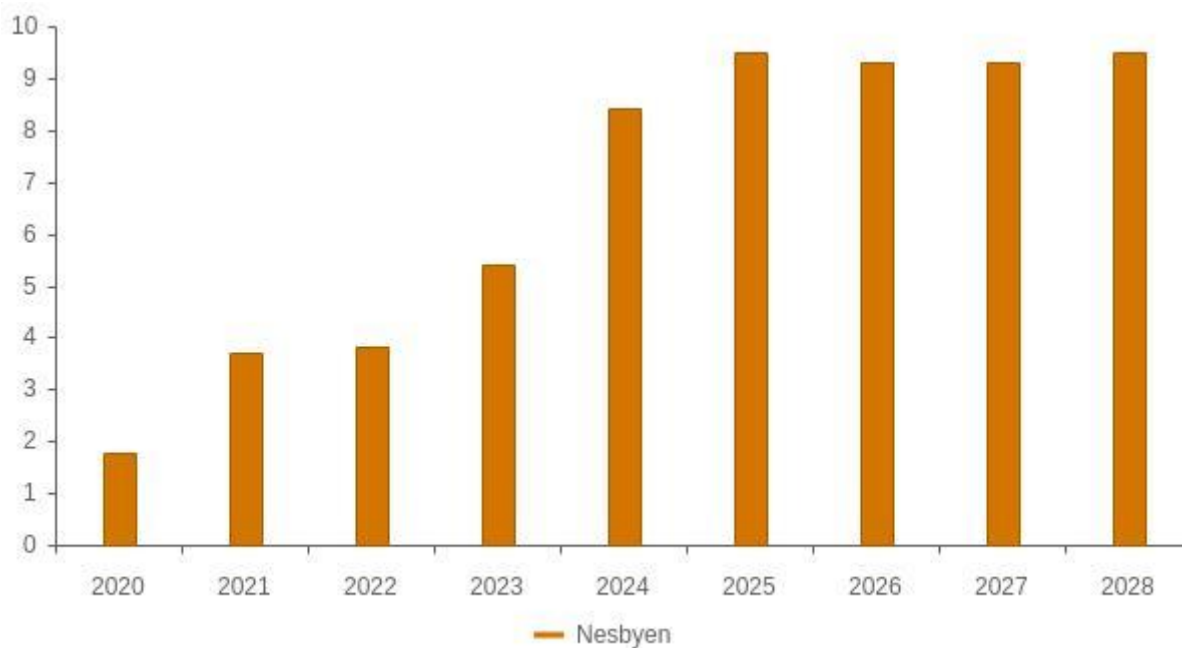
Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Nesbyen	0,0 %	2,7 %	3,9 %	0,0 %	1,4 %	1,4 %	2,1 %	4,5 %	6,6 %
Handlingsregel	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %

det andre måltallet for å oppnå målsettingen om en økonomisk bærekraftig økonomi og handleevne over tid, er knyttet til disposisjonsfond. Nesbyens vedtatte målsetting er et disposisjonsfond på minimum 10 % av brutto driftsinntekter. Selv om det i 2025-2028 budsjetteres med positive netto driftsresultat vil vi ikke nå målsettingen om et disposisjonsfond på minimum 10% i denne økonomiplanperioden. Fondet vil, gitt at foreslåtte netto driftsrammer holdes, gradvis bygges opp fra 2026.

Gitt forutsetningene i denne økonomiplanperioden, vil disposisjonsfondet kunne bli på om lag 32 millioner kroner i 2028. Dersom vi i 2028 skulle hatt et disposisjonsfond tilsvarende vedtatt målsetting på minst 10% av brutto driftsinntekter, burde fondet vært på om lag 49 millioner kroner.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Økonomiplan for 2025-2028

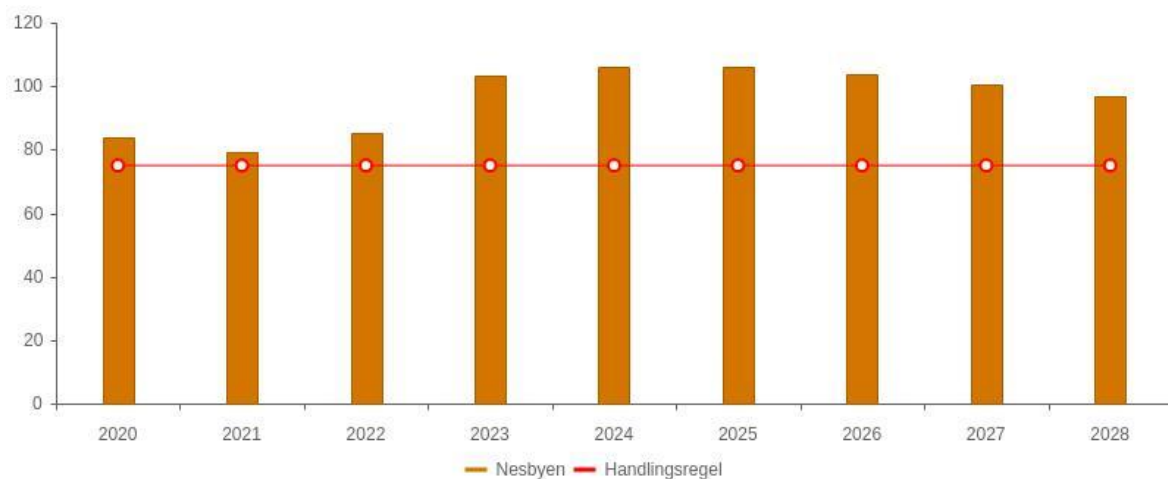

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Nesbyen	1,8 %	3,7 %	3,8 %	5,4 %	8,4 %	9,5 %	9,3 %	9,3 %	9,5 %

Netto finans og avdrag er ikke et vedtatt måltall for Nesbyen kommune. Figuren er tatt med for å vise hvor stor andel av kommunens brutto driftsinntekter som brukes på betaling av renter og avdrag. Høy gjeld i kombinasjon med et høyere rentenivå enn det kommunal sektor har vært vant med de siste 20 årene vil selvsagt påvirke andelen som må benyttes til renter.

Kommunen betaler marginalt over grensen for minimumsavdrag, det påvirker vår adgang til å bruke mer av løpende inntektene til ordinær drift, samtidig som det også påvirker (negativt) vår mulighet til fremtidige investeringer.

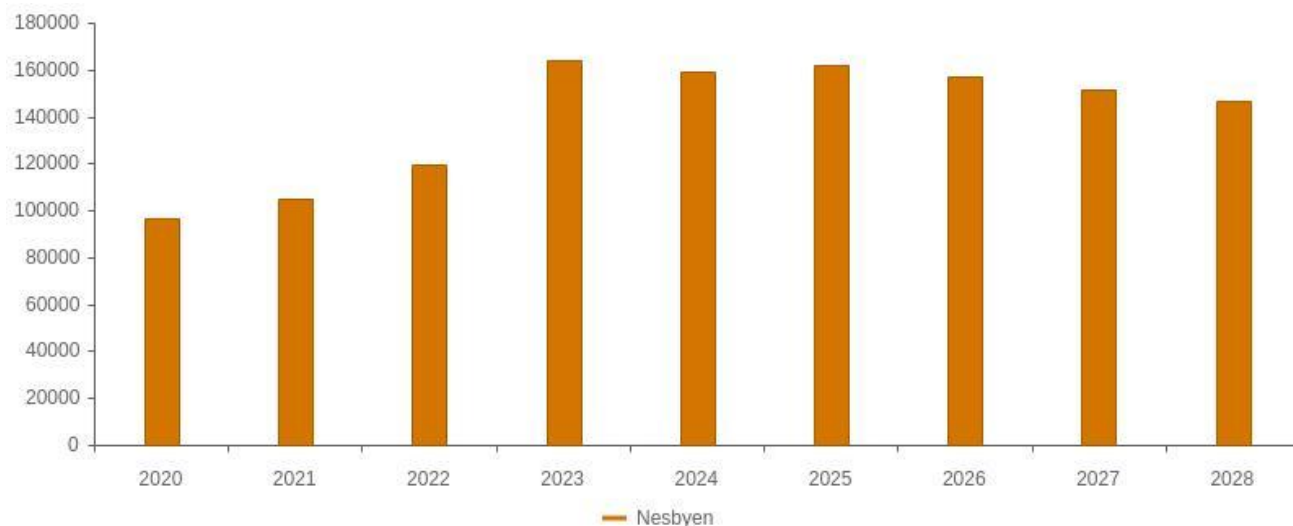
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Nesbyen	83,9 %	79,5 %	85,3 %	103,3 %	106,0 %	106,2 %	103,9 %	100,5 %	96,6 %
Handlingsregel	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %

Nesbyens tredje måltall for å sikre økonomisk handleevne er knyttet til gjeld. Vedtatt handlingsregel sier at kommunen over tid ikke bør ha en gjeldsgrad som overstiger 75 % av brutto driftsinntekte

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Tabell	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	Budsjett 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028
Nesbyen	96 627	104 886	119 502	164 261	159 414	161 924	156 848	151 757	146 417

Lånegjeld per innbygger er ikke et vedtatt måltall for Nesbyen kommune, og er kun tatt med for å illustrere gjeldsutviklingen fra 2020 til 2028. I 2020 var netto lånegjeld per innbygger kr. 96. 627, ved utgangen av 2023 var gjelden økt til kr. 164 296 per innbygger. Selv ved en meget forsiktig investeringsperiode foran oss, vil gjelden i 2028 likevel være hele kr. 146 417.

Norske kommune hadde i snitt om lag kr. 113 000 i gjeld per innbygger i 2023.

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2024	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
Sum inntekter	-496 497	-500 516	-492 554	-489 526	-488 569
Sum utgifter	469 708	449 956	451 206	451 205	450 825
Brutto resultat	-26 788	-50 560	-41 348	-38 321	-37 744
Netto finansutgifter og inntekter	41 913	47 500	45 700	45 400	46 400
Motpost avskrivninger	-18 775	-17 022	-17 022	-17 022	-17 022
Netto resultat	-3 651	-20 082	-12 670	-9 943	-8 366
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	3 651	20 082	12 670	9 943	8 366
Årsresultat	-0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	0,7 %	4,0 %	2,6 %	2,0 %	1,7 %

Økonomiplan for 2025-2028

Kommunen har en viktig rolle som **produsent av nasjonale velferdstjenester som barnehager, grunnskole, helse, omsorg og sosiale tjenester**. I tillegg har kommunene ansvar for lokale oppgaver som vann, avløp og renovasjon, brann- og ulykkesvern, kommunale veier mv.

Tjenesteproduksjonen må tilpasses kommunens løpende inntekter og den økonomiske planleggingen må bygge på realistiske anslag for løpende inntekter og løpende driftsutgifter, slik at det planlegges for en sunn økonomisk drift.

Kommunedirektøren mener å ha lagt fornuftige inntektsanslag til grunn for de kommende årenes løpende drift. La det ikke herske noen tvil om at de årene vi har foran oss vil være krevende å gjennomføre. Omstillingen må gjennomføres og vil vil også oppleve uforutsette hendelser som vil påvirke vår drift.

Budsjettet for 2025 og økonomiplanen frem til 2028 legger opp til at vi skal være ute av ROBEK våren 2027, gitt at det akkumulerte merforbruket delvis nedbetales i 2025 og 2026.

6. Kommunens tjenesteområder

6.1 Sentraladministrasjonen

Beskrivelse av dagens virksomhet

Tjenesteområdet inneholder aktiviteter knyttet til drift av kommunens sentrale administrasjon og politisk virksomhet. Området består av tre tjenesteområder;

- Kommunedirektør
- HR og fellestjenester
- Økonomi
- Politisk sekretariat

Sentraladministrasjonens hovedoppgave er å levere tjenester til det politiske miljøet, bidra til overordnet styring av Nesbyen kommune, i tillegg til kommunikasjon, servicetorg og fellesfunksjoner som arkiv og dokumentasjon.

Det er en stor styrke at merkantile funksjoner nå gradvis sam- organiseres og -lokaliseres. Også i sentraladministrasjonen reduseres kostnadene gjennom omorganisering og færre årsverk.

Tjenesteområde kommunedirektør

Kommunedirektør

Kommunedirektørens kontor omfatter kommunedirektør og to rådgivere som arbeider med beredskap, oppfølging av flomsikringsarbeidet, kvalitetsledelse og eierstyring (*interkommunale samarbeid og selskap*).

Tjenesteområde HR og fellestjenester

Tjenesteområdet består av HR, Servicetorg, sak/arkiv og politisk sekretariat. Frem til ny økonomisjef er tilsatt er også oppfølging av økonomiavdelingen og lønningskontoret lagt hit.

HR

HR og personal representerer en sentral funksjon med viktig kompetanse i det omstillingsarbeidet som nå skjer i vår organisasjon. Omstilling, endring og nedbemanning forutsetter kompetanse på lov og avtaleverk, i tillegg til kompetanse på gjennomføring av prosesser.

Målet for 2025 er å bli vesentlig mer digitale. Vi må digitalisere HR-prosessene vesentlig, slik at lederne får en enklere og smidigere personalsaksbehandling enn slik vi har det i dag. Dette handler blant annet om å utnytte allerede eksisterende systemer bedre. Kvaliteten og effektivitet henger tett sammen. Ved å utnytte verktøyene våre bedre vil vi trolig oppnå dette innen kort tid.

Servicetorg

Servicetorget er kommunens ansikt utad. Kommunen skal være tilgjengelig for våre innbyggere og besøkende, samtidig avlaste resten av organisasjonen med å svare ut så mange forespørsler i førstelinje

som mulig. I fremtiden må servicetorget bidra i oppgaveløsninger på tvers i enda bredere format enn i dag. Det vurderes også blant annet å erstatte personlige tjenester med mer digitale løsninger. Åpningstider og tilgjengelighet vil også vurderes. Servicetjenester er i stadig utvikling. Det er viktig at vi har fokus på kvalitet og utvikling i tråd med behovet fra våre innbyggere.

Sak/arkiv

Innenfor arkiv jobbes det kontinuerlig med digitalisering for å effektivisere prosesser og forbedre tilgjengeligheten for våre brukere. Vi møter imidlertid utfordringer knyttet til kapasitet, og har derfor en tydelig strategi for målrettede opplæring av saksbehandlerne i systemene. Vi vil fortsette å satse på implementering av beste praksis fra andre kommuner.

Politisk sekretariat

Det politiske sekretariatet har vært i en utviklingsfase med nye rutiner og prosesser. Hovedmålsetningen er å sikre politisk ledelse riktig og forutsigbar støtte i sitt virke. Vår strategi for fremtiden inkluderer regelmessige evalueringer og tilpasninger av prosessene, for å sikre at vi til enhver tid er i tråd med politiske mål, forventninger og ambisjoner. For 2025 blir gjennomføring av valg en viktig prioritering.

Tjenesteområde Økonomi

Økonomi og økonomistyring er avgjørende for kommunen nå som vi er en ROBEK-kommune. Avdelingen har, som HR og personal, en sentral funksjon i det omstillingsarbeidet som pågår. Kapasitet og kompetanse knyttet til økonomistyring, intern kontroll, budsjett og analyse er avgjørende. Her må vi prioritere utvikling av kapasitet og kompetanse i tiden fremover.

Også økonomiavdelingen må bli mer digitale og jobbe annerledes. De grunnleggende oppgavene knyttet til regnskap og lønn må sikres. Primært handler dette å sikre rett bemanning med rett kompetanse, i tillegg vil vi legge noen av oppgavene tilbake til linjeorganisasjonen.

Vi er i dag vertskap for ØLF prosjektet i Hallingdal. Dette er besluttet avvirket frem mot 01.09.2025, og vil medføre ytterligere nedbemanning av avdelingen. Samtidig er dette et eksempel på endring fra manuelle prosesser til mer digitale, hvor arbeidsoppgaver faller bort. Digitaliseringen som følger av nytt ERP vil også endre arbeidsprosessene i Nesbyen. Nye rutiner som følger av dette vil bli utviklet og implementert gjennom vinteren 2024/2025.

Kommunedirektøren vurderer at Økonomifunksjonen er den felles-administrative funksjonen med høyest risiko knyttet til omstilling og ROBEK.

Tjenesteområde politisk sekretariat

Politisk ledelse

Her inngår alle godtgjørelser til ordfører, varaordfører og ordinær møtegodtgjørelse til alle utvalg. Budsjettet er basert på nylig vedtatt reglement. Budsjettet inneholder også tilskudd til politiske partier og kr. 185.000 som skal dekke utgifter til bevertning m.v tilknyttet politisk møteaktivitet i 2025.

Valg

I 2025 skal det avholdes stortingsvalg. Det er avsatt kr. 225.000 til utgifter tilknyttet valget.

Diverse råd

Detter er utgifter til ulike politiske råd.

Til politisk disposisjon

I tråd med tidligere praksis er det avsatt kr. 100.000 til kommunestyrets og formannskapetets disposisjon.

Sammendrag budsjett

Netto driftsutgifter

Beløp i 1000 kr

Org nivå 2	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Sentraladministrasjon	19 440	18 267	18 267	18 267
Totalsum	19 440	18 267	18 267	18 267

Sentraladministrasjonen budsjett er på samlet xx. millioner kroner fordelt på HR og fellestjenester, kommunedirektør og politisk aktivitet.

Tabellen viser netto driftsutgifter fordelt etter KOSTRA-funksjoner. de enkelte årene i perioden 2025 til 2028.

Når det gjelder tilskudd til / kjøp av revisjonstjenester vil kommunedirektøren bemerke følgende;

- Kontrollutvalget v/ Viken kommunerevisjon har oversendt følgende forslag til årsbudsjett for 2025**

Regnskaps revisjon	Forvaltningsrevisjon	Andre tjenester	Sum budsjettforslag
280 000	354 500	193 000	827 500

Kommunedirektøren har i forslaget til budsjett for 2025 og økonomiplanen frem til 2028 lagt til grunn kommunestyrets vedtak, sak 107/23, der det forutsettes at rammene til Kontrollutvalgets aktivitet skal reduseres med kr. 200.000 fra og med 2025.

Det er ikke opp til kommunedirektøren og fordele hvor kontrollutvalget skal redusere sine utgifter, utover å redegjøre for at rammene i budsjett- og økonomiplan er redusert med kr. 200.000 i forhold til mottatt budsjettforslag.

2. Tilskudd til Nesbyen- turist og Næringssservice AS

Nesbyen kommune har 4. oktober 2024 mottatt søknad fra Nesbyen- turist og Næringssservice AS. samlet sett søkes det om 1,3 millioner kroner, søknaden ligger vedlagt. Omsøkt tilskudd dekker følgende områder;

- Driftstilskudd kr. 600.000
- Matching-midler kr. 300.000
- Bolystmidler, kr. 400.000. Beløpet er inkludert tilskudd til "Bærekraftig Reisemål", hvor kommunens tilskudd utløser tilskudd på kr. 300.000 fra Skue Sparebank.

Økonomiplan for 2025-2028

Kommunedirektøren mener en søknad på 1,3 millioner kroner ikke kan imøtekommes i 2025-28, gitt kommunens økonomiske situasjon.

Kommunedirektørens budsjettforslag inneholder et samlet tilskudd på 1 mill. kroner i 2025-28, og forutsetter kr. 400 000 i driftstilskudd, kr. 200 000 til "Bolyst-prosjektet" og kr. 400 000 til matchingmidler som er i tråd med kommunestyrets vedtak fra juni 2024.

Når det gjelder matching-tilskuddet forutsetter kommunedirektøren at Nesbyen- turist og Næringssservice AS søker om særskilt utbetaling av disse midlene, når det foreligger tilsagn på annen ekstern finansiering.

Rammene til sentraladministrasjonen er redusert med kommunestyrevedtaket fra juni 2024. Det arbeides med å effektivisere reduksjon i årsverk og organisering. Konkret betyr reduksjonene at stillinger som blir vakante i sentraladministrasjonen ikke vil bli erstattet, rammene er redusert med 1,3 millioner i 2025 og 1,7 millioner i 2026 til 2028.

6.2 Livsløp

Beskrivelse av dagens virksomhet

Fra 1. august 2024 ble tidligere sektor for Oppvekst og kultur og sektor Helse og omsorg samlet til sektor Livsløp. Lederstrukturen i sektoren er under endring, med målsetning om færre ledere gjennom planperioden.

Tabellen under viser de ulike tjenesteområdene i Livsløp og fordelingen av sektorens 283 årsverk ved inngangen til 2025.

Tjenesteområde	Årsverk budsjett 2025
20 - Mestring & tildeling	5,00
21 - Skole	62,27
24 - Barnehage	39,00
28 - Kultur	2,35
30 - Helse og forebygging	23,32
31 - Administrasjon livsløp	2,70
32 - Miljøterapitjenesten	35,96
33 - Demensomsorg	29,75
34 - Hjemmebasert omsorg	24,74
35 - Korttids- og rehabiliteringsavdeling	26,16
36 - Boliger Elverhøy	22,76
37 - Nattetjenesten	9,04
Sum livsløp	283,04

I beskrivelsen av sektoren er det valgt å tjenestene, slik at det blir mer tydelig og oversiktlig.

Nesbyen skole

Skolene i Nesbyen kommune er i stor endring, både på grunn av den økonomiske situasjonen og i forbindelse med iverksetting av vedtak om at skolene i Nesbyen skal bli én skole for 1.-10.klasse. Dette er også i tråd med tidligere politiske vedtak tilbake i tid. Til tross for endringene er det pågangsmot og optimisme blant de ansatte.

I tråd med kravene i ny opplæringslov, vil vi blant annet se på ulike alternativer for gruppesammensetning og individuelt tilrettelagt undervisning (tidligere spesialpedagogikk). Det blir sett på alternative driftsmuligheter for SFO, og det arbeides med barneskolens fag- og timefordeling, som

igjen vil kunne ha innvirkning på måten SFO drives på. Målsetningen er at dette implementeres fra skoleåret 2025/26, noe som også vil være en forutsetning for å lykkes med øvrig omstilling av sektoren.

Barnehagene

Nesbyen kommune har 4 barnehager: Nesbyen barnehage, Elvefaret barnehage, Friskusen barnehage og Briskebyen barnehage. I tillegg har kommunen en (midlertidig) friluftsbarnhage på Trytetjern 3 dager per uke, som en del av Nesbyen barnehage. Barnehagene deltar nå i den statlige satsingen «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis», som barnehagene og skolene er forpliktet til å delta i. Målet med ordningen er at alle ansatte skal ha tilstrekkelig kompetanse tett på barna for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle.

Helse og omsorgstjenesten

I driften av helse- og omsorgstjenesten er det stort fokus på å gjennomføre omstilling av tjenestene tilpasset de tilgjengelige rammene. Det forventes at omleggingen vil gi resultater, og at tjenesten skal gi et forsvarlig, men annerledes tjenestetilbud - enn det Nesbyen til nå har hatt.

8 av 11 vedtatte tiltak fra kommunestyret i juni er gjennomført i 2024. Flere vil få helårseffekt i 2025. Helse og omsorg får omfattende reduksjon av utgifter i 2025, i tillegg til planlegging av lavere bemanning innen flere av helse og omsorg sine avdelinger.

Helse- og omsorgstjenesten er opptatt av å se på alternative måter å drifte tjenestene på, da vi ser at slik det er blitt driftet frem til nå ikke vil være bærekraftig for fremtiden. Vi må ned på kvalitet, omfang og bemanning fordi det vil bli vanskeligere og vanskeligere å få ansatt helseutdannet personell. Det jobbes mye på tvers innen sektoren. Dette gjøres ved å se på felles gode økonomiske løsninger, hvor tjenestelederne omdisponerer midler innad i helse og omsorg for å sikre særlig pasienter som har kritiske tjenestebehov. Helse og omsorgstjenesten må samtidig planlegge for hvordan man skal kunne ta imot å yte tjenester til en økende aldrende befolkning.

Helse og omsorgstjenesten benytter ikke vikarbyrå. Det forutsetter satsning på kompetansehevende tiltak for å rekruttere inn helsepersonell, men kanskje det som er vel så viktig - beholde allerede ansatte med viktig og kritisk kompetanse. Som kommune er vi helt avhengig av dette for at helse og omsorgstjenesten skal kunne levere tjenester i tråd med kommunens lovkrav i fremtiden.

Nesbyen kommune er nå godt inne i perioden med sterkt økende antall eldre. Dette kombinert med mangel på personell er den største utfordringen helse- og omsorgstjenesten står overfor. Det er i dag stor konkurranse om arbeidskraft mellom spesialisthelsetjenesten, de kommunale helse- og omsorgstjenestene og privatfinansierte leverandører av helse- og omsorgstjenester. Utfordringene med mangel på personell vil være størst i den kommunale omsorgstjenesten. Som følge av den demografiske utviklingen må man belage seg på nye løsninger. I kommunen må det gjøres systematiske vurderinger av om formell helsekompetanse er nødvendig for oppgaveutførelsen, eller om det kan ivaretas av personell uten slik kompetanse. Dersom helsefaglig kompetanse er nødvendig, må det sørges for at oppgavene til enhver tid ivaretas på riktig kompetansenivå, samtidig som kravet til forsvarlighet legges til grunn. Helse og omsorgstjenesten i Nesbyen vil fortsatt stimulere til å jobbe videre med oppgavedeling og samarbeid mellom de ulike avdelingene slik at vi benytter viktig kompetanse riktig.

Dagen situasjon gjør at Helse og omsorg har redusert bemanning i avdelingene til en norm som skal være faglig forsvarlig selv om det gir store endringer.

Utfordringer og strategi

Mål og strategi for Livsløp i 2025

Utfordringene og hovedsatsningen for Livsløp blir å samle denne store enheten til en "tropp" der vi må planlegge og tilrettelegge for mer tverrfaglig samarbeid. Tverrfaglig samarbeid er ikke bare viktig for helsesektoren, men for også for oppvekstsektoren, da dette vil kunne bidra til bedre koordinering og integrering av velferdstjenester som mange av våre innbyggere er i behov av. I tillegg vil dette bidra til økt effektivitet og kvalitet, mer brukermedvirkning og kompetanse- og tjenesteutvikling.

Samarbeid kan også være en motivator for å skape gode følelser, gode opplevelser og mye arbeidsglede for ansatte. Det vil kunne utvikle engasjement, inspirasjon og en økt tilfredsstillelse i tjenesteutførelsen da man ikke står alene, Ansatte vil kunne oppleve å være en større del av et fellesskap og det å stå sammen med andre kollegaer vil gi økt styrke og samhold og motvirke usikkerhet og opplevelsen av og ikke ha tilstrekkelig uformell og/eller formell kompetanse for å løse vanskelige oppgaver.

Alt dette er viktig for hele Livsløp, men kanskje særlig for de tjenestene som ligger inn under Kommunens plikt til samarbeid og samordning, HOL § 3-4 og da spesielt opp mot barn og unge

- *Samordningsplikten gjelder når tjenestene har plikt til å samarbeide på individnivå.*
- *Samordningsplikten skal sørge for at en kommunal tjeneste får hovedansvaret for samordningen av tjenestene, slik at den enkelte tjenestemottaker får et samordnet (koordinert) tjenestetilbud*

Det er viktig at alle medarbeidere i Livsløp forstår samarbeids- og samordningsplikten, og jobber utfra det i stede for å fraskrive seg ansvar og legge det over på andre. Når vi nå er sammen er muligheten for økt trygghet ut til tjenestemottakerne styrket.

Dette vil være det viktigste fokuset fremover i 2025- og få etablert et godt grunnlag i Livsløp som gjør av vi ser hverandre på tvers, utnytter kompetanse på tvers og bruker hverandre som kollegaer for å løse alle de vanskelige spørsmålene sammen.

Sammendrag budsjett

Netto driftsutgifter

Beløp i 1000 kr

Org nivå 2	Org nivå 3	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Livsløp	Administrasjon livsløp	-17 844	-17 494	-17 494	-17 494
Livsløp	Barnehage	28 123	25 965	25 965	25 965
Livsløp	Boliger Elverhøy	18 583	18 583	18 583	18 583
Livsløp	Demensomsorg	24 352	24 352	24 352	24 352
Livsløp	Helse og forebygging	19 815	19 815	19 815	19 815
Livsløp	Hjemmebasert omsorg	21 809	21 809	21 809	21 419
Livsløp	Korttids- og rehabiliteringsavdeling	25 224	25 224	25 224	25 224
Livsløp	Kultur	3 672	3 487	3 487	3 487
Livsløp	Mestring & tildeling	8 247	8 695	8 695	8 695
Livsløp	Miljøterapi-tjenesten	34 088	34 338	34 338	34 338
Livsløp	Nattetjenesten	10 080	10 080	10 080	10 080
Livsløp	Skole	47 608	47 545	47 634	47 644
Totalsum		223 758	222 400	222 489	222 109

Økonomiplan for 2025-2028

Netto driftsramme for sektoren er på 22,75 millioner kroner i 2025 og netto driftsutgifter per tjenesteområde fremkommer i tabellen over.

For det enkelte tjenesteområdet er det lagt til grunn planlagt aktivitet i 2025, gitt kommunestyrets vedtak om reduserte driftsrammer i 2025.

Når det gjelder endringer fra 2025 til 2026-2028 er det for skole og barnehage lagt til grunn at kommunestyrets vedtak om endringer gjennomføres fra og med skole- barnehageåret 2025/226. Det betyr 5/12 effekt i 2025 og full års-effekt fra 2026.

Overordnet er det viktig å bemerke at det er et generelt behov for ytterligere omstilling innen sektoren også i 2026 og 2027. Dette vil ta utgangspunkt i den omstillingen og tjenestetransformasjonen som skjer i 2025.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	Økonomiplan 2025-28
IT - SKOLENE	193	0	0	0	193
PEDAGOGISK	150	0	0	0	150
VARIASJON, NYTT INVENTAR					
Sum	343	0	0	0	343

Mestring og tildeling

Mestring og tildeling er et nyetablert, tverrfaglig tjenesteområde ('stab') i Nesbyen kommune, som er underlagt sektor for Livsløp.

Tjenesteområdet skal ivareta et svært bredt oppgavespekter, og inkluderer per i dag skoleeierrollen, flyktningtjenesten, boligsosialt område, tildelingskontor for helse- og omsorgstjenester, samt merkantile funksjoner.

Totalt er det 5,0 årsverk knyttet til tjenesteområdet, inkl. tjenesteleder.

Den pågående omorganiseringen har til hensikt å samordne tjenester på tvers av fagområder for at kommunen skal kunne møte både dagens og fremtidens behov, i et bærekraftig Nesbyen. Tjenesten skal også bidra til å utvikle tverrfaglige løsninger og skape en mer effektiv samhandling på tvers av sektorene.

Skole

Skolene i Nesbyen, inkludert SFO og Kulturskolen, er samlet under tjenesteområdet Livsløp fra høsten 2024.

Hensikten er å skape en mer helhetlig og sammenhengende tjeneste for barn og unge.

Fra høsten 2025 skal barne- og ungdomsskolen være én enhet med én rektor og avdelingsledere som samarbeider på tvers av skolene. Kulturskolen er allerede integrert i skolene. SFO er en naturlig del av småskoletrinnet. Utviklingen av Nesbyen skole fra høsten 2025 starter vinteren 2025, og vil bety en helhetlig gjennomgang av hvordan skolen ledes og organiseres for fremtiden. Blant annet handler dette om harmonisering av timeplan og ressursutnyttelse, slik som beskrevet i tidligere utredninger.

Skolene legger vekt på at alle elever skal bli sett og forstått ut fra sine individuelle forutsetninger, i tråd med Opplæringsloven, Rammeplanen for Kulturskolen, og Rammeplanen for SFO. Læreplanverket LK20 er et sentralt styringsdokument, og det jobbes aktivt med fagfornyelsen og overordnet del.

Kulturskolen har prioritert sine aktiviteter inn mot korps i tråd med kommunestyrets vedtak 20.juni 2024. Det fremmes egen politisk sak om strategisk utvikling av kulturskolen til kommunestyret 12.desember. Kulturskolen forutsetter salg av tjenester til andre kommuner tilsvarende 1 ÅV for 2025 og kommende år. Dette gir en netto belastning på grunnskolens tjenester tilsvarende 1 mill.

Ved inngangen til 2025, er det 62,27 årsverk tilknyttet skolen, SFO og kulturskolen. Som del av forpliktene plan del 1 skal skolen redusere budsjettet med ytterligere 2,2 mill. i 2025 (helårseffekt 5,2 mill i 2026). Dette er innarbeidet i budsjettet, men vil operasjonaliseres med tiltak våren 2025. Skolen er også varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Barnehage

Nesbyen har fire kommunale barnehager; Briskebyen barnehage, Elvefaret barnehage, Friskussen barnehage og Nesbyen barnehage. Disse følges opp av leder for Barnehage.

Ved inngangen til 2025 er det budsjettet med 39 årsverk som går til ordinær bemanning, jf. Lov om barnehager §§ 25 og 26, og til å gjennomføre tiltak for barn med behov for ekstra oppfølging, jf. Lov om barnehager §§ 31 og 37.

Nesbyen kommune har to hovedopptak i året.

Kommunen følger nasjonal sats for foreldrebetaling. Denne er i statsbudsjettet foreslått uendret i 2025. Det faktureres for 11 måneder i året, og sats for femdagers barnehageplass er kr 1 500,-. Kommunen følger nasjonale moderasjonsordninger (søskenmoderasjon, samt redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid ved lav inntekt).

Status

Barnehagene har siste årene hatt et høyt sykefravær og høye utgifter til vikar. Barnetallet har vært økende og mye ressurser har blitt brukt til å opprette nye avdelinger for å innfri rett til barnehageplass og full barnehagedekning gjennom året.

Avdeling Trytetjern er midlertidig godkjent fram til juli 2025. Som beskrevet i Barnehage-utredningen vil etablering av ny stor barnehage gi grunnlag for mer robuste tjenester og bedre kapasitetsutnyttelse. På grunn av kommunens økonomiske situasjon er det uavklart når denne vil kunne bli prioritert.

Vi opplever at flere barn har behov for ekstra oppfølging i hverdagen, og har relativt mange barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp.

Satsingsområder i 2025

Økonomiplan for 2025-2028

- Redusere sykefravær
- Dimensjonere tilbud etter behov. Endringer i organiseringen påvirker både barn, foreldre og ansatte. Det er viktig å finne gode løsninger, slik at vi håndterer svingninger på en best mulig måte. Vi må eventuelt finne løsninger ved behov for økt kapasitet frem til ny barnehage, vedtatt juni 2024, kan realiseres.
- Gjennomføre Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderende praksis. Kompetanseløftet skal bidra til at alle ansatte har tilstrekkelig kompetanse tett på barna for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn med behov for særskilt tilrettelegging. Det spesialpedagogiske skal inkluderes i det allmenpedagogiske i større grad.

Strategi

- Øke kunnskap om sykefraværsoppfølging og videreføre satsing på arbeidsmiljøet.
- Analysere driften og finne områder som vi kan endre, slik at utgifter til vikar reduseres.
- Følge utviklingen i barnetallet nøye og se på gode løsninger for å håndtere svingninger i barnetallet.
- Følge den regionale satsingen på kompetanseløftet. Det er behov for å øke grunnbemanningen for å sikre tidlig innsats og et tilpasset pedagogisk tilbud for alle.

Som del av forpliktene plan del 1 skal barnehagen redusere budsjettet med ytterligere 1,5 mill. i 2025 (helårseffekt 3,6 mill. i 2026). Dette er innarbeidet i budsjettet, men vil operasjonaliseres med tiltak våren 2025. Barnehagene er også varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Kultur

Kulturbudsjettet for 2025 er på 3,7 millioner kroner. De største utgiftene er knyttet til kommunens bibliotek og samarbeidet med Nesbyen idrettslag.

Aktiviteten ved Mortensløkka er budsjettet i tråd med vedtaket fra 20.juni 2024, og har to åpningsdager i uken (budsjettmidlene er i 2025 lagt til teknisk sektor). Det jobbes med å få økt frivillig innsats inn i driften av ungdomsklubben. FAU ved skolen er kontaktet, uten at det er kommet noen løsning her når dette skrives.

For øvrig jobbes det godt med tilskudd til lag og foreninger, som er en viktig del av Nesbyen kommunes aktive lokalsamfunn.

NIL

Avtalen med NIL er reforhandlet i tråd med ambisjoner og ønsker. Rammene til NIL er fra 2025 1,1 mill.kr basert på revidert avtale. Det er et tilskudd redusert i tråd med vedtaket fra kommunestyret 20.juni 2024, i tillegg til en omforent ytterligere reduksjon på kr 76.000,- grunnet kommunens økonomiske situasjon.

Nes sokn

Tilskuddet for 2025 settes til 2, 83 mill. (tilskuddet er budsjettet i teknisk sektor).

Hallingdal museum, Nesbyen

Rammene for museet foreslås uendret for 2025.

Frivilligsentralen

Kommunen ivaretar sin rolle i forhold til å søke om tilskudd til Frivilligsentralen, og foreslår et tilskudd for 2025 i råd med kravene i forskrift (40%) tilsvarende kr 340.000,-. (Tilskuddet er ligger i budsjettet til Livsløp.)

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Helse og forebygging

Helse og forebygging er en sammensatt virksomhet med fire ulike tjenesteområder bestående av totalt 21,82 årsverk fordelt på 26 ansatte ved inngangen til 2025. Tjenesteområdene familiens hus, psykisk helse voksne, drift av legekantoret og koordinerende enhet/barnekoordinator vil bli beskrevet mer inngående hver for seg.

Familiens hus

Dette tjenesteområde er sammensatt av mange ulike tjenester med hovedansvar for det forebyggende og helsefremmende arbeidet for barn, unge og familier i Nesbyen kommune. Disse tjenestene består av svangerskapsomsorgen, kvinnehelse, helsestasjon for barn 0-5 år, skolehelsetjenesten, psykisk helse barn og unge, flykning tjeneste (helsedel), reisevaksinering, smittevern, influensa vaksinering, foreldreveiledning, familiestøttene tiltak, barnekoordinator i tjenestene, forebyggende og helsefremmende undervisning og helsestasjon for unge, for å nevne hovedområdene. Helsesykepleiere i familiens hus er den eneste yrkesgruppene/tjenesten i kommunen som møter alle barn/barnefamilier i kommunen vår.

Utfordringer i 2025

Sentrale føringer som har kommet spesielt de siste årene, gir tjenestene som utøves for barn og unge et større ansvar lokalt. Henvisninger til spesialisthelsetjenesten avslås oftere. Barn og unge som behandles hos spesialisthelsetjenesten kommer raskere tilbake for videre oppfølging av kommunalt hjelpeapparat. Utfordringen lokalt blir både mangel på rett kompetanse når vi beveger oss over i hjelpeområde med behov for spesialistkompetanse, og tilstrekkelig med ressurser. I den nye veileder for psykisk helsearbeid for barn og unge er nå behandlingsbegrepet kommet inn, der kommunen nå skal ha ansvar for behandling av lettere til moderate psykisk lidelser. Vi erfarer i stor grad økte psykiske lidelser hos barn og unge, noe som ikke er spesielt for Nesbyen, men gjeldene for hele landet. Vi ser en dreining i tjenesten der vi jobber mer med å reparere enn å forebygge.

Satsningsområder i 2025

- Faglig forsvarlig drift og videre søkelys på tidlig innsats på alle nivå er essensen i det forebyggende og helsefremmende arbeidet
- Omstilling av ressurser for å styrke arbeidet med psykisk helse barn og unge. Vi har jobbet med statistikker og synliggjøring som viser at lavterskeltilbud og forebygging har effekt og er god samfunnsøkonomi. Dette arbeidet tilstreber vi å videreføre inn 2025.
- Dreining fra reparering til mer forebygging og helsefremming nødvendig. En velkjent strategi for å løse dette er tværfaglig fagkompetanse i ressursteam. Jordmor er en viktig ressurs i dette arbeidet i svangerskap og tiden etter fødsel
- Utnytte ressursene vi har og søke tilskuddsmidler for å dekke kompetanse «hull»

- Opprettholde det godt etablerte tverrfaglige samarbeide i 1,2 og 3-linjetenesten
- Beholde den svært gode helsesykepleier-kompetansen vi har per i dag med lang erfaring i tjenesten og stabile arbeidstakere. Rekruttering av helsesykepleiere har vært svært utfordrende i mange år.

Koordinerende enhet / Barnekoordinator

Det er ansatt en 80% stilling som skal dekke disse to tjenesteområdene; koordinerende enhet og barnekoordinator i Nesbyen kommune. Koordinerende enhet skal legge til rette for god samhandling og sikre koordinerte tjenester til de som trenger det av innbyggere i kommunen vår. Dette omfatter både samhandling internt i kommunen, med fastlege, andre sektorer og spesialisthelsetjenesten. Koordinerende enhet har veilednings- og oppfølgings ansvar av koordinatorene ute i de ulike tjenestene i kommunen.

Fra 1.januar 2022 fikk kommunene lovfestet plikt til å tilby barnekoordinator (*etter søknad*) til familier som venter barn eller har barn med alvorlig sykdom, skade og eller nedsatt funksjonsevne. Koordinerende enhet utøver rollen som barnekoordinator i enkelte saker, eventuelt legges dette til tjenesteutøvere i de ulike tjenestene for barn og unge.

Psykisk helse voksne

Tjenesteområde er fordelt på tre lokalisasjoner. Psykisk helse voksne uteteam er lokalisert på helsesenteret som en egen avdeling til familiens hus. Dagsenter og botiltak lokalisert på område til Elverhøy helsetun. Dagsenteret blir i 2025 ubemannet, og vil ha «åpen dør» mandag og onsdager kl. 11-14. Botiltaket består av åtte omsorgsboliger, og har mulighet for korttidsopphold for kartleggingsperioder, bo trening, trygghet og stabilitet i hverdagen. Botiltaket har tett samarbeid med FACT- team og DPS i Hallingdal/Ringerike.

Utfordringer i 2025

Flere av lavterskel aktivitetstilbud er nedskalert på grunn av bemanningsreduksjon. Dette gjelder spesielt dagsenter. I tillegg ser vi det samme utfordringsbilde i psykisk helse voksne som hos barn og unge, der lokalt kommunalt hjelpeapparat forventes å gjøre mer av behandlingen og oppfølgingen. Tilstrekkelig fagkompetanse og nok ressurser blir viktig å jobbe med fremover.

Satsningsområder 2025

- Opprettholde faglig forsvarlige tjenester og fortsette det målrettede arbeidet vi har innarbeidet med rutiner og strategier
- Økt samarbeid innenfor frivilligheten og søke tilskuddsmidler
- Beholde og videreføre den stabile personellgruppa i botiltaket, som bidrar til å nedskalere risikoen for fordyrende/ressurskrevende tiltak.

Drift legekantoret og de kommunalt ansatte

Nesbyen legekantor driftes av kommunen, hvor tre privatpraktiserende leger leier lokaler av kommunen for sin drift.

Legekantoret har bred fagkompetanse og hjelpepersonell består av sykepleiere og radiografer, som bidrar til en effektiv og faglig kompetent drift. Kommunen bidrar med lokaler, medisinsk utstyr, hjelpepersonell og medisinsk forbruksmateriell til alle de fire legene ved legekantoret.

Utfordringer i 2025

Tilstrekkelig og stabilt hjelpepersonell over tid er viktig for en smidig drift. Nesbyen kommune er en stor turistkommune, noe som merkes i stor grad i daglig drift av legekontor, spesielt i høytider og dager før og etter helg.

Satsningsområder 2025

Faglig forsvarlig og effektiv drift der man opprettholde stabil bemanning av hjelpepersonell og opprettholde den stabile bemanning av fastleger. Opprettholde muligheten til å behandle mer lokalt som bidrar til færre pasientreiser og større gevinst samfunnsøkonomisk.

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Administrasjon livsløp

Beskrivelse av dagens virksomhet

Administrasjon for Livsløp har 2 årsverk - kommunalsjef og rådgiver som i tillegg til sine faste arbeidsoppgaver for område Livsløp også er kommunalsjefens stedfortreder.

I tillegg ligger de kommunalt tilpliktete oppgavene i dette området. Kommunen har ansvaret for 0,8 årsverk kommunal legetjeneste fordelt på 0,4 sykehjemslege, 0,2 kommuneoverlege og 0,2 helsestasjon/skolehelsetjeneste, samt veiledning av turnuslege.

Nesbyen kommune har totalt fem fastleger, der fire er samlokalisert ved Nesbyen legesenter. En av legene er kommunalt ansatt, tre av fastlegene er selvstendig næringsdrivende og har en 8.2-avtale med kommunen. I tillegg driver en fastlege egen praksis som selvstendig næringsdrivende i egne lokaler. I tillegg får kommunen LIS 1 lege for et halvt år av gangen, to per år med bytte 1. mars og 1. september.

Lokal legevakt

Nesbyen kommune har lokal legevakt på dag, kveld og helger. For tiden er det inngått en samarbeidsavtale med Gol kommune om legevakt på kveld, helger og høytider for å få ned vaktbelastningen og gjøre legevakten mindre sårbar. Målet med dette samarbeidet er å etablere en stor-legevakt felles i Hallingdal. Nattlegevakt er i samarbeid med øvrige kommuner i Hallingdal i regi av HSS.

Utfordringer fremover

Nesbyen må planlegge fastlegeordningen for fremtiden for å møte de demografiske utfordringene kommunen står ovenfor. Legetjenesten i Nesbyen er sårbar da flere nærmer seg høy alder, særlig er dette kritisk i forhold til legevakt. Kommunen må sikre en stabil og tilgjengelig legetjeneste gjennom gode og trygge arbeidsforhold for å klare å rekruttere leger.

Helseadministrasjon

Det må være et kontinuerlig blikk på tilstrekkelig og kompetent personell noe som vil være helt avgjørende for at kommunen skal kunne tilby faglig forsvarlige helse – og omsorgstjenester. Kursen må endres og tjenesten må styres inn på et mer bærekraftig spor. Dette i samsvar med kvalitet i tjenesten til innbyggerne og at personellomfanget hele tiden er tilpasset samfunnets behov. Det må arbeides med kulturendring, holdningsendring og vilje og evne til å gjennomføre.

Utfordringer fremover

Nesbyen kommune nærmer seg en "bemanningskrise" der det har blitt merkbart vanskeligere å rekruttere helsepersonell - særlig for yrkesgrupper som sykepleiere og vernepleier. Det vil være viktig

for Nesbyen kommune å jobbe godt for å beholde allerede ansatte med kritisk kompetanse da antallet eldre vil øke og føre til økt etterspørsel for helse – og omsorgstjenester.

Særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester

Alle kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere kan søke om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til disse tjenestene. Det er Helsedirektoratet som forvalter denne statlige finansieringsordningen og som utbetaler tilskuddsmidlene etter revisorgodkjent søknad.

Enkelt forklart innebærer ordningen at kommunen kan søke om 80% refusjon for alle direkte omsorgsutgifter som overstiger 2,86 millioner kroner per bruker. Kommunens egenandel er satt sammen ved en "ren" egenandel foreløpig beregnet til 1,93 millioner og 0,93 millioner som er beregnet verdi av "PU-andelen" i kommunens rammetilskudd.

Nesbyen kommune har ved inngangen til 2025 14 tjenestemottakere som vi mener kommer inn under denne statlige finansieringsordningen. I budsjettet for 2025 er det beregnet at kommunen vil få en samlet ressursinnsats på 76 millioner kroner. Kommunens egenandel er beregnet til 27 millioner og Nesbyen mottar 7,4 millioner i "pu-tilskudd" i rammetilskuddet. Det gir et anslag på en statlig refusjon/tilskudd på 32 millioner kroner. Ettersom finansieringsordningen endres i 2025 må det tas forbehold om endringer.

Kommunens forventede tilskudd er budsjettert på dette tjenesteområdet. Kommunens beregnede utgifter til tjenester til den enkelte bruker er budsjettert på det tjenesteområdet der brukeren bor eller mottar sine helse- og omsorgstjenester.

Miljøterapien

Miljøterapien

Tjenesten har ansvar for å gi praktisk bistand og helsehjelp til brukere med diagnosen psykisk utviklingshemming.

Tjenesten har 14 omsorgsboliger med heldøgns omsorg. Avdelingen har også ansvar for å gi praktisk bistand til brukere som bor i privatleid bolig, og avlastning til brukere som bor hjemme hos foreldre.

Miljøterapien har pr i dag 8 ressurskrevende tiltak, hvorav 2 av tiltakene hører inn under helse- og omsorgstjenesteloven kap 9.

Tjenesten har nylig hatt gjennomgang av alle turnuser og bemanningsplaner med tanke på innsparing og effektivisering. Turnusene er godkjent og igangsatt.

Tjenesten saksbehandler pr i dag alle vedtak på helse- og omsorgstjenester innenfor sitt område i fravær av saksbehandler på tildelingskontoret.

Mye av administrasjonstiden går til planlegging av drift med tanke på økonomi og forsvarlighet. Det vurderes hele tiden om det skal leies inn vikar ved sykdom, permisjon og lignende.

Avdelingen har kompetente ansatte som også har forståelse for den økonomiske situasjonen kommunen står i, og som yter sitt beste. De kommer ofte med nyttige forslag på løsninger for å effektivisere driften.

Satsningsområder 2025

Økonomiplan for 2025-2028

- Fortsette å jobbe med innsparingstiltak
- Beholde helsepersonell og kompetanse
- Samarbeide på tvers av avdelinger i helse- og omsorg, samorganisering av turnuser, omdisponering av ressurser og kompetanse.
- Fortsette å jobbe med sykefravær og tilrettelegging
- Tettere samarbeid med pårørende

Utfordringer i 2025

- Barn/ ungdom som nå er over 18 år, og som bor hjemme hos foreldrene, har lenge signalisert at de har behov for omsorgsbolig. Pr i dag er det ingen omsorgsboliger ledig. I 2023 jobbet tjenesten sammen med Teknisk for å klargjøre tomt og tegninger av nye omsorgsboliger. Saken ble tatt opp politisk, men ikke prioritert grunnet den økonomiske situasjonen. Med ROBEK-statusen må vi kanskje tenke nye løsninger for boliger til denne gruppen fremover gjennom private initiativ.
- Flere eldre beboere med økte helseutfordringer kan gi større tjenestebehov i tiden fremover.
- Lovverk rundt tiltak som er ressurskrevende og som kommer inn under HOL kap 9 gir driften ekstra utfordringer både i fht kompetanse og ressurser. HOL kap 9 definerer de fleste løsninger med velferdsteknologi ovenfor psykisk utviklingshemmede som bruk av tvang.
- Beholde personell og kompetanse når man har begrenset mulighet for fast ansettelser.
- Sårbar drift da det ikke er økonomisk eller ressursmessig «rom» for nye brukere med store tjenestebehov.
- Manglende og slitte lokaler (garderobes og kontor for ansatte). Avventer rapport fra arbeidstilsynet etter tilsyn 10/9-24. Her er det satt av noe midler til enklere utbedringer for å lukke eventuelle avvik.

Mål

Holde seg innenfor de økonomiske rammene ifht realistisk budsjett, samt gi tjenester på et forsvarlig nivå.

Strategier

Jobbe med å beholde kompetanse og personell:

- Legge til rette og styrke godt arbeidsmiljø
- Jobbe tettere opp mot tillitsvalgte og verneombud
- Jobbe med sykefravær og tilrettelegginger
- Jevnlig gjennomgang av turnuser og bemanningsplaner
- Jobbe med tvangstiltakene HOL kap9 for å redusere bruk av tvang
- Tettere samarbeid med pårørende, avklare forventninger

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Demensomsorg

Demensomsorgen består ved inngangen av 2025 av 31 faste ansatte og flere vakante stillinger fordelt på tre ulike tjenesteområder. Dette utgjør 29,3 årsverk. Vakante stillinger skal lyses ut.

Økonomiplan for 2025-2028

Innenfor gitte budsjetttrammer har vi følgende tjenesteområder, som skal sikre og levere forsvarlige helse- og omsorgstjenester:

- Fem langtidsplasser for personer med skjermingsbehov, 15 faste demensplasser med to avlastning-/utredningsboliger, og et dagsenter for personer med demens. Dagsenter driftes tre dager per uke.
- Bemanningsnorm for 17 beboere med langtkommen demens: 0,8. Årsverk: 13,71.
- Bemanningsnorm for beboere med skjermingsbehov: Tilnærmet 1. Årsverk: 11,64.
- Bemanning dagsenter tre dager/uke: 1,2 årsverk

Status

- Ny avdeling for personer med skjermingsbehov åpner 1.11.24.
- Ansatte jobber på tvers for å levere tjenester til de som midlertidig har flyttet ut av avdeling under ombygging.
- Stor pasientkabal har pågått over flere måneder for å sikre videre riktig tjenestenivå og plassering.
- Ansatte har over flere måneder stått i en stor omstilling av tjenesten som rigger en ny avdeling. Ansatte er ved godt mot, samtidig som det krever mye logistikk. Ansatte viser gode samarbeidsevner og er løsningsorienterte hver eneste dag.
- Bemanningsplaner er godt gjennomarbeidet for å sikre kompetanse i alle tjenesteområdene.
- Oppgavedeling av de ulike profesjonene er et kontinuerlig arbeid avdelingen er godt i gang med.
- Godt samarbeid med vernetjenesten og tillitsvalgte i bemanningsplaner og risikovurdering av arbeidsforhold.

Satsingsområder 2025

- En godt drevet, ny avdeling for yngre personer med skjermingsbehov og videreføre gode tjenester i nåværende tjenesteområder.
- Fortsette arbeidet med kompetanseheving av ansatte (utdanning innen sykepleie/vernepleie, Fagbrev på jobb-helsefagarbeider, videreutdanning demens/ psykisk helse, velferdsteknologi, geriatri. Observasjonskompetanse- og vurderingskompetanse, ABC- kurs demens/ geriatri/ velferdsteknologi. Det søkes kompetansetilskudd hvert år til utdanning.
- Lavt sykefravær og høy trivsel på jobb

Utfordringer i 2025

- 10 færre demensplasser på grunn av ny avdeling
- Økt press på demensplasser og andre tjenesteområder i Helse og omsorg med flere eldre og demente i kommunen
- Rekrutteringsutfordringer; få sykepleiere og ingen vernepleier i tjenestene gir økt sårbarhet og økt risiko for feil
- Budsjetttrammens premisser gir noe redusert bemanningsnorm for 17 demensplasser og færre dager med dagsentertilbud
- Konsekvens av dette kan resultere i avvik av ulike alvorlighetsgrad

Mål

- Oppgavedeling mellom profesjonene. Rett kompetanse på rett sted til rett tid.

- Videreføre og videreutvikle bruk av velferdsteknologiske løsninger for å avhjelpe bemanningsutfordringer
- Rekruttering av høyskole- og fagarbeiderkompetanse. Andre yrkesgrupper som helsesekretær, bioingeniør, rekrutteres inn i tjenesten for å avhjelpe andre nøkkelfunksjoner.
- Demenskoordinator sikrer et godt pasientforløp

Strategi

- Tilpasset budsjetttramme som gjenspeiler den faktiske turnus-hverdag
- Fordele ansvarsområder målrettet til ansatte bidrar til økt motivasjon og økt kvalitet i tjenesten.
- Avdelingsmøte (med gitt intervall) for statusoppdatering av tjenesteområdene
- Tjenesteleder som administrativ-, økonomisk- og personalleder i tett samarbeid med assisterende leder. Assisterende leder organiserer daglig drift, faglig veiledning og personaloppfølging av ansatte

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Hjemmebasert omsorg

Status

Hjemmebasert omsorg omfatter tjenestene hjemmesykepleie, praktisk bistand, ergoterapi, fysioterapi og aktivisering til hjemmeboende tjenestemottakere. Årsverk 24,74 ved inngangen til 2025.

Satsningsområder i 2025

- Styrket samarbeid mellom ulike helseprofesjonene og bruker/pårørende
- Kompetanseheving spesielt innen digital teknologi og nye arbeidsmodeller for å møte økende behov
- Legge tilrette for et godt arbeidsmiljø og rekruttering av helsepersonell
- Fokuserer på forebygging og tidlig innsats for å redusere behovet for tyngre omsorgstjenester

Utfordringer i drift

Et økende antall eldre med store omsorgsbehov bor i sitt opprinnelige hjem. Reduserte ressurser kan føre til en overbelastning av hjemmetjenesten. Utfordringer med mange deltidsstillinger på helg kan føre til underbemanning på helg, noe som igjen påvirker kvaliteten på tjenesten og øker risikoen.

Mål

Økt bruk av velferdsteknologi, samarbeid på tvers og med bruker/pårørende, styrke kompetansen, rekruttere og beholde ansatte spesielt på helg. Tidlig innsats.

Strategi

- For å øke bruken av helseteknologi skal det implementeres en plan med fokus på opplæring og økt bruk av teknologi
- Tverrfaglig samarbeid styrkes gjennom forslag til ny organisasjonsstruktur
- Regelmessig kommunikasjon med bruker og pårørende
- Kompetanseheving vil skje internt og interkommunalt

- Fleksibel arbeidstidsordninger og arbeidsmiljøtiltak
- Forebygging prioriteres gjennom innsats med helsefremmende tiltak og hjemmebesøk.

Hjemmetjenesten og korttids-/rehabiliteringsavdelingen vil bli slått sammen i 2025. Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Korttids- og rehabiliteringsavdeling

Status

Korttids- og rehabiliteringsavdelingen og institusjonskjøkkenet har totalt 26,36 årsverk ved inngangen til 2025.

Per i dag er ca. 1,7 årsverk av disse i sykepleierpoolen, som betjener hele Nesbyen kommune. Denne er i utvikling, og er helt nødvendig for å sikre sykepleierdekningen i kommunen. En stor utfordring er å få rekruttert sykepleiere til kommunen. Sykepleierpoolen har virket positivt for rekrutteringen.

Korttids og rehabiliteringsavdelingen er en institusjonsbasert tjeneste som har 13 rom. Her er det pasienter med behov for rehabilitering, behandling, kartlegging, øyeblikkelig hjelp, lindring og avlastning.

Institusjonskjøkkenet lager mat til alle avdelinger i helse og omsorg, ca. 80 beboere og ca. 50 hjemmeboende.

Mål og strategi

Jobbe mot at innbyggerne i Nesbyen kommune skal kunne bo hjemme lengst mulig ved at man kan gi rehabilitering, avlastning, riktig og god ernæring, tilby dagsenter og tilrettelegge bolig. Samarbeide tett med hjemmetjenesten for å sikre god og effektiv pasientflyt og bedre utnyttelse av personell på tvers av avdelingene. Hjemmetjenesten og korttids-/rehabiliteringsavdelingen vil bli slått sammen i 2025.

Utvikle samarbeid med pårørende og frivillige for at disse kan bidra som en ressurs inn mot pasientene/brukerne.

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Boliger Elverhøy

Status

Tjenesteområdet Boliger Elverhøy har til sammen 22,76 årsverk ved inngangen til 2025. Vi har gått grundig gjennom alle årsverk, bemanningsplaner og turnus for å sikre utgangspunktet for kommende driftsår.

Omsorgsbolig Elverhøy

Egen bolig har nå full avdeling med 21 beboere. Vi har gått ned på bemanning på både dag, kveld og natt. Vi har flere pleieassistenter som tar utdanning for å bli helsefagarbeider.

Dagsenteret for eldre

Tilbudet på dagsenteret for eldre er redusert ved å stenge ytterligere en dag. Dette har medført at flere har fått et redusert tilbud. Vi har også samlokalisert dagsenteret sammen med dagsenteret for demente, en dag i uken, for å utnytte ressursene bedre.

Vaskeriet på Elverhøy

Har et årsverk. Her vaskes alt av privattøy til beboerne på Elverhøy og alt arbeidstøy til alle ansatte i helse og omsorg.

Satsingsområder 2025

- Utøve gode tjenester med færre hender
- Effektivisering av arbeidsoppgaver
- Høy trivsel blant ansatte og pårørende
- Holde budsjetttramme

Utfordringer i 2025

Vi har en aldrende befolkning. Utskrivningstakten fra sykehus er høyere. Oppgavene blir flere, med mindre ressurser. Tjenesten driftes med minimal bemanning og lite fagkompetanse. Beboernes pleietyngde, diagnoser og kompleksitet kommer i liten grad frem. Flere av de 21 beboerne vi har i egen bolig har en demensdiagnose. Pasienter med demens krever døgnekontinuerlig medisinsk oppfølging, som følge av endret adferd, kognitiv svikt og funksjonstap.

Mål

Tildelte midler må forvaltes på best mulig måte. Vi må få budsjettet i balanse og fortsatt levere gode tjenester.

God omsorg med færre hender, trygg og riktig helsehjelp, samtidig som vi skal sikre forsvarlig drift. Vi må jobbe for å kunne samarbeide mer med frivillige fremover. Vi har fortsatt som mål å ha høy trivsel på jobb, hvor de ansatte har en god arbeidshverdag. Fornøyde ansatte = fornøyde beboere.

Vi vet at det må forventes mer fra pårørende i tiden fremover. Det er derfor ekstra viktig med tett pårørende-samarbeid og forventningsavklaringer. Det må være en forståelse fra pårørende om hva vi kan tilby med de rammene vi har.

Ansvars- og oppgavefordeling: vi må utnytte kompetansen vi har på en slik måte at den møter beboernes behov på en best mulig måte. Dette kan også øke kapasiteten til den enkelte helsepersonell.

Strategi

- Følge opp budsjett
- Fortsette med hyppig personalmøter
- Tett samarbeid med ansatte - spesielt tillitsvalgte og verneombud.
- Kontinuerlig evaluering av bemanningsplaner.
- Nærledelse, assisterende tjenesteleder må fortsatt være tett på de ansatte
- Pårørendemøter og jevnlig kontakt med pårørendekontakt

Forøvrig har vi et tett samarbeid med tillitsvalgte og verneombud, for å sikre at ansatte får god informasjon. Vi er i en stor omstillingsprosess med fokus på å jobbe mer effektivt med en lavere bemanning fremover. Vi jobber kontinuerlig med effektivisering av arbeidsoppgaver, samtidig har vi et

personale som strekker seg langt for beboerne våre. God informasjonsflyt med både ansatte og pårørende er essensielt.

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Natttjenesten

Vi har til sammen 9,04 årsverk ved inngangen til 2025.

Status

Natttjenesten har gått fra å være seks stykker på vakt til å nå være fem. Avdelingen leverer tjenester til alle avdelinger på Elverhøy, alle hjemmeboende i kommunen og yter omsorg og pleie ved livets siste slutt. Den sjettede nattevakt har til nå vært brukt som fastvakt hos pasienter med mer uro eller til pasienter som er i terminal fase. Med bemanningsreduksjonen må vi finne nye løsninger for dette.

Vi har gått grundig gjennom alle årsverk, bemanningsplaner og turnus. Vi har et tett samarbeid med tillitsvalgt og verneombud, for å sikre at ansatte får god informasjon. Vi er i en stor omstillingsprosess, og har fokus på økt forståelse av lavere bemanning i tiden fremover. Vi jobber kontinuerlig med effektivisering av arbeidsoppgaver, samtidig har vi et personale som strekker seg langt for pasientene.

Satsingsområder 2025

- Utøve gode tjenester med færre hender
- Effektivisering av arbeidsoppgaver
- Holde budsjetttramme
- Høy trivsel blant ansatte og pårørende

Utfordringer i 2025

Utskrivningstakten fra sykehus blir stadig høyere. Oppgavene blir flere, med mindre ressurser. Tjenesten driftes med minimal bemanning og lite fagkompetanse. Det kommer også i liten grad frem beboernes pleietyngde, diagnoser og kompleksitet. Det er en økning av demens. Vi har en aldrende befolkning og flere av pasientene på Elverhøy har en demensdiagnose. Det er også mange hjemmeboende, både yngre og eldre som har en demensdiagnose. Pasienter med demens krever kontinuerlig medisinsk oppfølging som følge av kognitiv svikt, endret adferd og funksjonstap.

Mål

Tildelte midler må forvaltes på best mulig måte. Vi må få budsjettet i balanse og fortsatt levere gode tjenester.

God omsorg med færre hender, trygg og riktig helsehjelp - forsvarlig drift.

Vi må jobbe for å kunne samarbeide mer med frivillige fremover.

Vi har fortsatt som mål å ha høy trivsel på jobb, hvor de ansatte har en god arbeidshverdag. Fornøyde ansatte = fornøyde beboere.

Vi vet at det må forventes mer fra pårørende i tiden fremover og det er derfor ekstra viktig med tett pårørendesamarbeid og forventningsavklaringer. Det må være en forståelse fra pårørende om hva vi kan tilby med de rammene vi har.

Ansvars- og oppgavefordeling: vi må utnytte kompetansen vi har på en slik måte at den møter beboernes behov på en best mulig måte. Dette kan også øke kapasiteten til den enkelte helsepersonell.

Strategi

- Følge opp budsjett
- Fortsette med hyppig personalmøter
- Tett samarbeid med ansatte - spesielt tillitsvalgte og verneombud.
- Kontinuerlig evaluering av bemanningsplaner.
- Nærledelse, assisterende tjenesteleder må fortsatt være tett på de ansatte
- Pårørendemøter og jevnlig kontakt med pårørende kontakt

God informasjonsflyt med både ansatte og pårørende er essensielt.

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

6.3 Teknisk, plan og utvikling

Beskrivelse av dagens virksomhet

Sektor Teknisk, plan og utvikling (TPU) består av 30,9 årsverk ved inngangen til 2025. Disse er fordelt på flere tjenesteområder:

- Plan og miljø
- Eiendom
- Teknisk drift og vedlikehold
- VAR (vann, avløp og renovasjon)

Sektoren har vært gjenstand for omstilling i 2024, og det er nedbemannet i alle enheter.

I 2024 har man ferdigstilt nytt renseanlegg for avløp. Dette er den største investeringen som er gjennomført i Nesbyen kommune, og med dette har man tilrettelagt for god vekst og kapasitet i kommunen gjennom et topp moderne anlegg. Videre utvikling og investeringer i utbygging av kapasitet, på kort sikt, avhenger av kommunens mulighet for finansiering gitt ROBEK.

Ekstremværet "Hans" som rammet kommunen i august 2023, vil prege kommunen i lang tid fremover. Også innenfor området TPU. Oppfølging av "Hans" omhandler en rekke innsatser. Disse er finansiert via forsikringsoppgjør, skjønnsmidler og som eget sikringarbeid i regi av NVE. Konsekvensene av "Hans" vil påvirke organisasjonen i TPU også i 2025, og legger beslag på personellressurser også gjennom dette året. Vi har allerede lagt ned betydelig innsats, og dette vil fortsette i lang tid fremover. Det påvirker kapasiteten og prioriteringen av oppgaver totalt sett i vår sektor, særlig når vi nå også nedbemanner ytterligere.

Nedgang i byggemarkedet i Norge har innvirkning på Nesbyen kommune, da vi erfarer en betydelig nedgang i antall saker for fagområdene; fradeling/oppmåling, plansaker og byggesaker. Dette påvirker inntektsmulighetene på en negativ måte, som igjen er styrende for antall årsverk sysselsatt i sektoren.

Sektoren har redusert antall årsverk gjennom 2024 og videre inn i 2025. Dette vil være med på å redusere kommunens muligheter til tjenesteyting i alle enheter. Det vil være utfordringer knyttet til

Økonomiplan for 2025-2028

utføring av vedlikehold av kommunal bygningsmasse, vedlikehold av arealer sommer og vinter og annet, med justert bemanning. Det er innført nye rutiner i renholdsavdelingen juni 2024. Det er ikke forsvarlig med ytterligere nedskjæring i dette området. Det vil i så fall resultere i behov for å kjøpe tjenester for å opprettholde de lovpålagte krav til renhold.

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Sammendrag budsjett

Netto driftsutgifter

Beløp i 1000 kr

Org nivå 2	Org nivå 3	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Teknisk, plan og utvikling	Eiendom	23 001	23 881	23 881	23 881
Teknisk, plan og utvikling	Plan og miljø	-796	-796	-796	-796
Teknisk, plan og utvikling	Teknisk drift	3 495	4 227	4 227	4 227
Totalsum		25 700	27 312	27 312	27 312

Tekst til budsjettet

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	Økonomiplan 2025-28
Belysning	100	0	0	0	100
fotojengerovergang					
Hollandveien, utbedring etter tilsyn	1 000	0	0	0	1 000
Kildesortering kommunale bygg	301	0	0	0	301
KOMMUNALE BYGG	445	0	0	0	445
Oppstart flomsikring	234	0	0	0	234
Trafikksikkerhetstiltak	300	0	0	0	300
UTBEDRING KIRKEN	2 900	0	0	0	2 900
Utredning Enøk	53	0	0	0	53
Utskifting gatelys	188	0	0	0	188
Sum investeringsprosjekter	5 521	0	0	0	5 521

Teknisk drift

Tjenestested Teknisk drift er ansvarlig for forvaltning, drift og vedlikehold av bygninger, veier og grøntarealer tilhørende Nesbyen kommune. Dette inkluderer også renhold av kommunale bygg.

Tjenesten består ved inngangen til 2025 av 21,5 årsverk. Enheten er pr i dag oppdelt som følger:

- Renholdsavdeling med ansvar for renhold iht vedtatte rutiner.
- Vaktmesterpool med ansvar for drift og vedlikehold av alle kommunale bygg.
- Vaktmesterpool har ansvaret for drift av grøntarealer tilhørende de ulike byggene.

Økonomiplan for 2025-2028

- Gartner med 50% stilling der han har ansvaret for alle kommunale grøntarealer og 50% stilling innenfor sommer-/vinterdrift av alle kommunale vegger og plasser.
- Driftspool med ansvar for sommer-/vinterdrift av alle kommunale vegger og plasser.

Det viktig å presisere at de leveransene som omfatter sommer- og vintervedlikehold av kommunale vegger og plasser krever en vaktordning i forbindelse med vinterdrift, slik vi er organisert pr i dag. Vintervedlikeholdet er fordelt på roder med en blanding av drift med egne ansatte og innleide ressurser. Det er derfor kritisk for et forsvarlig vintervedlikehold at de rodene som er beregnet og driftes av eget personell opprettholdes. Dagens bemanning er 3, og er et absolutt minimum for å kunne opprettholde en forsvarlig vaktordning. Det er krav til at alle kommunale vegger skal være fremkommelig for utrykningskjøretøy til enhver tid. Dette krever derfor en 24/7-vaktordning for å kunne innfri de pålagte kravene som stilles til vintervedlikehold av våre vegger.

Det er samme personell som drifter kommunale vegger sommer og vinter.

Vaktmestertjenesten er omorganisert, og bemanningen er tatt ned til et minimum. Dersom avdelingen skal redusere bemanningen ytterligere vil dette kunne medføre at kommunen må kjøpe eksterne tjenester for å opprettholde en viss standard på vedlikeholdet av kommunale bygg.

Renholdsavdelingen er omorganisert og nye rutiner innført fra 1.juni 2024. Omorganiseringen og innføring av nye renholdsrutiner er beregnet til en innsparing på ca kr 1.350.000,-. Dersom avdelingen skal redusere bemanningen ytterligere vil dette kunne gi avvik i forhold til lovpålagt renhold av formålsbygg.

Kommunens gartner er i tillegg til ansvar for alle kommunale grøntarealer, en ressurs i driftsavdelingens ansvar for sommer- og vintervedlikehold av alle kommunale vegger.

Tjenesten opplever et stort press på oppgavene, og ytterligere nedskjæringer vil kunne medføre at kommunen må kjøpe drifts og vedlikeholdstjenester eksternt. I det lange løp vil kjøp av eksterne tjenester ikke være en bærekraftig investering, kommunen vil miste mye fagkunnskap og ikke lenger være en selvdrevet avdeling innenfor de fagene avdelingen har ansvaret for.

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Plan og miljø

Tjenesteområde Plan og miljø har en rekke fagområder. Det er plansak, reguleringssaker, byggesak, kart, oppmåling, jordbruk, skogbruk, folkehelse, klima og miljø saker, tilsyn og myndighetsutøvelse.

Enheten ved inngangen til 2025 9,4 ÅV.

Enheten merker godt nedgangstidene i norsk økonomi gjennom lavere aktivitet i kommunen, og dermed blant annet færre byggesaker. Det er utfordrende å få en god drift på grunn av lavere inntekter som følge av mindre aktivitet på selvkostområdene: kart/oppmåling, plan og byggesak.

Videre er enheten direkte berørt i en rekke saker som en konsekvens av ekstremværet "Hans". Det brukes et betydelig antall arbeidstimer hver uke på disse sakene. Avdelingen har over lang tid brukt om lag 3 årsverk på oppfølgingen av "Hans". Disse utgiftene kompenseres ikke via skjønnsmiddelordningen, og er således en utgift som kommunen selv må bære.

Det er igangsatt flere planprosjekter i 2024 som påvirker enheten i 2025. Den viktigste prioriteten for enheten er planarbeidet for sikringsanlegg mot flom for Nesbyen sentrum. Parallelt med dette har kommunen iverksatt et stedsutviklingsprosjekt for sentrum. Videre pågår det et reguleringsarbeid for ny kommunedelplan for Nesfjellet. Det er også flere pågående reguleringsprosjekter i kommunal regi for blant annet bolig og næringsområder.

Området er varslet om mulig ytterligere nedtak som følge av forpliktende plan del 3.

Eiendom

Tjenesten Eiendom er ansvarlig for forvaltning av kommunale formålsbygg i samråd med de lederne for de brukerrettede tjenesten og Teknisk drift.

Eiendom består pr i dag av 0,4 årsverk, som også ansvaret for VAR.

Eiendoms avdelingens oppgave er som følger:

- Planlegging av nybygg som er vedtatt bygget i samråd med den enkelte virksomhet.
- Lage anbuds grunnlag/forprosjekt og få prosjekter lagt ut til offentlig anskaffelser av byggeprosjekt.
- Være byggherres representant i gjennomføring av prosjekter samt økonomi oppfølging og overlevering av bygg til den enkelte virksomhet. (SHA ansvar.)
- Gjennomføre mindre vedlikehold og bygge prosjekter på kommunale bygg med våres rammelevrandører innenfor håndverksfag og konsulenter.
- Oppfølging av alle eksterne bedrifter som utfører tjenester under vedlikehold og ombygginger. Oppfølging av økonomi og gjennomføringer. (SHA ansvar.)
- Garanti oppfølging fra ferdigstilling av bygg og ut hele garanti tiden. Samt mot entreprenør som har hatt byggekontrakter på kommunale bygg.
- Lage langtidsplaner for forvaltning, drift og vedlikehold av formålsbyggene.
- Energi oppfølging med utarbeidelse av energi plan for bygningsmassen.
- Starte reguleringsarbeid i forbindelse med endret bygningsstruktur i fremtiden innfor den enkelte virksomhet.
- Oppfølging av rammeavtaler innenfor konsulent og håndverkstjenester.

Helse

Det er i 2024 utarbeidet en tilstandsrapport for kommunens helse- og omsorgsbygg. Det ble sett på dagens bygningsmasse sett opp mot fremtidige behov. I rapporten ble det lagt inn forslag om å dele virksomheten innfor sone øst og vest. Denne rapporten vurderte behov for helsebygg i Nesbyen kommune frem mot 2033.

Prosjektet hadde som formål å vurdere investeringsbehov innenfor helsebygg i Nesbyen kommune. Denne rapporten så kun på de fysiske rammene innenfor helsebygg, og tok ikke stilling til selve organiseringen. Rapporten kan likevel brukes til å vurdere om lokalisering og organisering kan optimaliseres i fremtiden.

Skole og oppvekst

Det er også laget enn utredning innfor skole og barnehage. Barnehage er ferdig utredet, hvor resultatet

er en anbefaling om 2 barnehager i Nesbyen for fremtiden. Det vil si å beholde Nesbyen barnehage og bygge ny 8-avdelings barnehage på øst-siden. De øvrige anbefales nedlagt.

Slik økonomien er vil barnehagene drives slik det gjøres i dag, frem til det ligger til rette for å investere i ny bygningsmasse. Når det er tilgjengelig midler, bør en bevilge penger til regulering av tomt på øst siden. Dette for å sikre byggeklar tomt når nødvendige investeringsmidler er på plass..

Utredning for skole er ikke ferdig ennå, men slutføres innenfor gjeldende rammer i løpet av kort tid.

Det er nå viktig å få overført ubrukte investeringsmidler fra 2024 til 2025. Dette for å få avsluttet prosjekter.

Det vil bli jobbet med å se på fremtidige optimaliseringer innfor drift og vedlikehold, samt energi-optimalisering. Dette kan gi reduserte utgifter. Ved lavere energibruk kan dette gi mulighet til økt salg av konsesjonskraft. Dette krever investeringer innenfor bygg.

Utfordringen for eiendomsavdelingen er at det er mange eldre bygg som over tid ikke har hatt nødvendig vedlikeholdsbudsjetter. Dette medfører et etterslep av vedlikehold og risiko for omfattende rehabilitering.

Vi ser også at kravene til bygg endrer seg raskt, og vi greier ikke å holde tritt med utviklingen som skjer i samfunnet. Avhending av bygningsmasse vil derfor også være et prioritert område fremover når vi ikke har anledning til å utvikle eller investere i nytt.

Når det gjelder skader etter "Hans", så er det meste av skader på kommunale bygg istandsatt og tatt i bruk. Det er 2 eiendommer som skal rives; det gamle renseanlegget samt info-sentret. For info-sentret er det avtalt oppgjør med forsikringsselskapet, og dette bygget rives. Gammelt renseanlegg er ikke endelig avklart, se kommentarer under VAR.

6.4 VAR-tjenester

Beskrivelse av dagens virksomhet

VAR-område er ansvarlig for vannforsyning/vannverk, renseanlegg samt kommunale forsynings nett innenfor vann og avløp samt renovasjon.

Driften av anleggene består nå av 6,8 årsverk. Der også lagt inn økt bemanning for registrering av VA-nett i forhold til oppdatering av kartverk. Stilling midlertidig tjenesteleder VAR er tatt ned fra 100% til 60% stilling.

Status

- Drifts ansvar med vaktordning 24/7 for vann og avløp
- Prosjekt oppfølging av saneringsplaner for VA-nett med tilhørende teknisk anlegg
- Renhold på renseanlegg, samt vannverk
- Registrering og innlegging av innmålinger i forhold til oppdateringer av VA-nett i GISLINE
- Oppfølging av renovasjon

Det nye avløpsanlegget ble satt i drift mars 2024. Det er nødvendig å følge dette anlegget tett opp i garanti tiden for utbedring av eventuelle feil og mangler. Første driftsår vil det gå mye tid til innjustering

av anlegget for å få best mulig renses resultatet av avløpsvann. Det er også satt i gang nye 2 stk. pumpestasjoner for overføring av avløpsvann til rensenanlegget.

Gammelt rensenanlegg var omsøkt revet før "Hans", da dette skulle erstattes av nytt anlegg. Bygget her blir ikke dekket av forsikring. Vi jobber her nå med å få sendt inn lister på inventar og diverse utstyr, som vi mener skal dekkes av forsikring etter skaden. Vi har fått dekket midlertidig provisorisk rensenanlegg for å renses avløpsvann da gammelt anlegg ikke kunne settes i drift, inntil nytt sto ferdig i mars 2024.

Vannverket

Vannverket vil få en nødvendig oppgradering i forhold til UV-anlegg, nytt tankanlegg for lut-behandling av vann, i tillegg nytt anlegg for kloring av vannet. Prosjektering av dette er startet, og arbeidene lyses ut tidlig i 2025 med en forventet oppstart i løpet april/mai 2025. Denne oppgraderingen vil forbedre anleggets levetid, og sikre fortsatt god vannkvalitet til alle innbyggere.

Når det gjelder sanering av gammelt VA nett så blir følgende prioritert i 2025:

1. Oppgradering av avløpsledning fra Vadbrue og ned til Storetoppen.
2. Renovering av ledningsnett ved Nesbyen stasjon/kryssing av jernbane forbi Elverhøy og ned til Østenfor hotell.

Nye investeringsprosjekter for 2025

1. Vann og avløp for Nesmoen (ved Nesbyen camping)
2. Ny overføringsledning fra Storetoppen og til Maxbo.

Ved årets slutt ligger prosjektene i rute i forhold til fremdriftsplan og økonomi. Hovedplanen for vann og avløp følges fra år til år for å skape forutsigbarhet for rehabilitering på gammelt vann- og avløpsnett i Nesbyen.

VA-drift har hovedfokus på rutinemessig drift av vann- og avløpsanlegg. I tillegg er det gjennomført mindre rehabiliteringsprosjekter i forbindelse med lekkasjer.

Utfordringer og strategi

Selvkost beregninger

I T2 rapporten for 2024 ble det redegjort for utfordringene knyttet til bruk av 80 års avskrivningstid innenfor selvkost, og at kommunedirektøren sterkt anbefaler å følge budsjett- og regnskapsforskriftene om maksimalt 40 års avskrivningstid på investeringer.

Konsulentselskapet Momentum Solutions AS foretok i 2022 en beregning av konsekvensene for Nesbyen kommune, dersom kommunen gikk over til 80 års avskrivningstid på investeringer i selvkost sektoren. Bakgrunnen for analysen var å se på "konsekvenser av å øke avskrivningstiden på ledningsanlegg for at VA-gebyrene i større grad skal samsvare med et av hovedprinsippene i kommunal forvaltning; generasjonsprinsippet. Analysen ser på effekten dette får på vann- og avløpstjenestenes gebyrnivå og på tjenestenes «bidrag» til kommunens minimumsavdrag etter kommuneloven § 14-18".

Momentum konkluderte i sin tid med at konsekvensene ved å endre ledningsnettets levetid i selvkostregnskapet, og ikke i regnskapet vil medføre at årlig avskrivningskostnad og avskrivningsperiode bli forskjellige i de to regnskapene og dette får dette en konsekvens for to forhold:

Økonomiplan for 2025-2028

- Effekt på årsgebyrene for vann og avløp
- Effekt på VA-gebyrenes bidrag til finansiering av kommunens minimumsavdrag

Det vises her til vedlagt notat fra Momentum Solutions, der det tydelig er beskrevet de to ulike konsekvensene.

Kommunedirektøren, er i den økonomiske situasjon Nesbyen kommune befinner seg i, ikke i tvil om at en årlig reduksjon av VAR-sektorens bidrag til kommunens minimumsavdrag på om lag 2,6 millioner kroner ikke er økonomisk forsvarlig. Enkelt sagt betyr det at, dersom vi fortsatt skal bruke 80 års avskrivningstid i selvkostberegningene, så må redusere andre budsjettområder med tilsvarende beløp for å oppfylle forpliktelsene til minst å betale ned på kommunenes gjeld som tilsvarer reglene om minimumsavdrag.

Vann

SELVKOSTKALKYLE	2024	2025	2026	2027
A - Direkte driftskostnader	3 238 855	4 395 745	4 571 575	4 754 438
B - Henførbare indirekte driftskostnader	317 069	317 069	317 069	317 069
C - Kalkulatoriske rentekostnader	3 579 877	4 343 126	4 216 260	4 127 136
D - Kalkulatoriske avskrivninger	1 478 951	1 978 951	3 478 951	3 478 951
E - Andre inntekter og kostnader	0	0	0	0
F - Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	8 614 752	11 034 892	12 583 855	12 677 594
G - Gebyrinntekter	6 338 768	11 270 557	12 806 292	12 881 293
H - Årets selvkostresultat (G-F)	-1 765 895	385 755	372 527	359 792
I - Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	0	385 755	372 527	359 792
J - Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	1 765 895	0	0	0
K - Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	0	0	0	0
L - Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret	425 011	-1 360 209	-1 020 157	-680 105

Økonomiplan for 2025-2028

M - Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-19 325	-45 703	-32 475	-19 740
N - Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	-1 360 209	-1 020 157	-680 105	-340 052
Nøkkeltall				
O - Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100				
P - Årets selvkostgrad i % (G-I+J) *100/F)	73,58	102,14	101,77	101,61

Beregnete vannavgifter

	2024	25025	2026	2027
Standard fastpris	2 676,00 kr	4 313,92 kr	4 553,18 kr	4 275,80 kr
Standard variabel pris	27,98 kr	44,66 kr	45,36 kr	41,24 kr
Standard avgift	6 873,00 kr	11 013,22 kr	11 356,55 kr	10 461,75 kr

Avløp

SELVKOSTKALKYLE	2024	2025	2026	2027
A - Direkte driftskostnader	8 691 198	8 691 198	8 691 198	8 691 198
B - Henførbare indirekte driftskostnader	842 679	842 679	842 679	842 679
C - Kalkulatoriske rentekostnader	9 412 066	11 555 710	11 357 820	11 308 926
D - Kalkulatoriske avskrivninger	1 604 812	2 604 812	4 604 812	4 604 812

Økonomiplan for 2025-2028

E - Andre inntekter og kostnader	0	0	0	0
F - Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	20 550 755	23 694 399	25 496 509	25 447 615
G - Gebyrinntekter	16 640 458	21 164 508	22 991 099	22 893 133
H - Årets selvkostresultat (G-F)	-1 594 303	-713 896	-689 416	-665 848
I - Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	0	0	0	0
J - Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	1 594 303	713 896	689 416	665 848
K - Kontrollsum (subsidierring) (H-I+J)	0	0	0	0
L - Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret	3 977 363	2 517 265	1 887 949	1 258 633
M - Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	134 205	84 580	60 100	36 532
N - Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	2 517 265	1 887 949	1 258 633	629 316
Nøkkeltall				
O - Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	80,97	89,32	90,17	89,96
P - Årets selvkostgrad i % (G-I+J) *100/F)	88,73	92,34	92,88	92,58

Beregnete avgifter avløp

	2024	25025	2026	2027
Standard fastpris	1 916,80 kr	2 295,50 kr	2 351,52 kr	2 215,26 kr
Standard variabel pris	22,07 kr	25,42 kr	25,33 kr	23,30 kr

Økonomiplan for 2025-2028

Standard avgift	5 227,30 kr	6 107,83 kr	6 150,70 kr	5 709,55 kr
-----------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Sammendrag budsjett

Netto driftsutgifter vann og avløp

Beløp i 1000 kr

Org nivå 2	Funksjon(T)	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
VAR	DISTRIBUSJON AV VANN	-2 649	-2 649	-2 649	-2 649
VAR	KLOAKKNETT	-5 085	-5 085	-5 085	-5 085
VAR	NORDHAGEN VANNVERK	60	60	60	60
VAR	RENOVASJON	0	0	0	0
VAR	RENSEANLEGG OG SLAMBEHANDLING	5 085	5 085	5 085	5 085
VAR	TØMMING SLAMAVSKILL/SEPTIKK	0	0	0	0
VAR	VANNFORSYNING EGET VANN	2 589	2 589	2 589	2 589
Totalsum		0	0	0	0

Budsjettet er basert på selvkostberegninger der selvkostområdene belastes med direkte kostander, indirekte kostander og sin respektive andel av kommunens rente- og avdragsutgift alt i henhold til selvkostforskriften. Merk at endring av avskrivningstid fra 40 til 80 år, vil medføre en manglende finansiering av kommunens avdrag. Beløpet er tidligere beregnet av Momentum Solitions til å være i snitt om lag 2,6 millioner kroner årlig. Dersom avskrivningstiden skal fortsette med 80 år må det beløpet finnes inndekning for i budsjettet.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	Økonomiplan 2025-28
Investeringsprosjekter					
FINANSIERINGSMEKANISME VANN, ANLØP OG BRANNVAN	2 000	0	0	0	2 000
Ny avløps/vann utbygging Nesmoen	7 000	0	0	0	7 000
Nytt vannverk Østenforskoen	10 600	0	0	0	10 600
Sum investeringsprosjekter	19 600	0	0	0	19 600

6.5 Felles inntekter og utgifter

Beskrivelse av dagens virksomhet

Budsjettområde fellesinntekter og fellesutgifter inneholder tre områder for å få bedre oversikt og løpende kontroll.

1. Fellesinntekter og fellesutgifter

Omfatter alle kommunens fellesinntekter (slik som skatteinntekter, rammetilskudd og andre generelle fellesinntekter). Her er det også budsjettert kommunes fellesutgifter slik som renter, avdrag og årsoppgjørdisposisjoner. I tillegg er det budsjettert avsetning til lønnsoppgjøret i 2025, der avsatt beløp 10 millioner kroner tilsvarer 3,9 lønnsmassen. Beløpet skal også dekke sosiale kostnader (pensjon og arbeidsgiveravgift) som følger av lønnsoppgjøret. Budsjettmidlene fordeles på alle budsjettområdene når lønnsforhandlingene er gjennomført. På dette budsjettområdet er det også budsjettert kr. 410 000 kroner til personforsikringer for kommunens ansatte.

Kommunedirektøren vil ellers kommentere disse særskilte budsjettforutsetningene;

Kommunens kraftinntekter

Kraftinntekter og utgifter knyttet til kommunens kraftomsetning er budsjettert i dette tjenestområdet. Inntekter kommer fra kommunens kraftsalg og utgiftene er som vist i tabellen under kontingent til LVK, utgifter til forvaltning av kraft, skatt som betales av kommunens kraftsalg.

Budsjett- og økonomiplan er basert på informasjon og analyser fra Ustekveikja. Det er i tillegg tatt hensyn til de betydelige endringene kommunen har opplevd i kraftinntektene i 2024. Tabellen under viser kommunens netto inntekt fra kraftsalg i 2023 var 10,9 millioner kroner. Opprinnelig budsjett for 2024 var, basert på de siste prognosene, tydelig overvurderte og netto inntekt i 2024 forventes per nå å bli 11,6 millioner kroner. Fra 2025 forventes det at kommunens netto kraftinntekt øker med om lag 2,8 millioner til 14,5 millioner kroner.

	Regnskap 2023	Opprinnelig budsjett 24	Revidert budsjett etter T2/24	Budsjett 25 - 28
Strøm	5 896	5 211	5 211	5 211
KONTINGENTER	76	77	80	84
KONSULENTTJ. OG JUR. BISTAND	252	155	155	163
OVERFØRINGER TIL STATEN (skatt)	2 614	2 850	-3 360	-3 912
OVERFØRINGER TIL ANDRE (avgift)	793	700	700	735

Økonomiplan for 2025-2028

AVGIFTSFRITT SALG AV VARER OG TJENESTER	11 146	1 820	2 411	2 807
ANNEN AVGIFTSPLIKTIG OMSETNING (andelskraft)	-32 135	-34 060	-16 804	-19 562
Sum netto inntekt i regnskap/budsjett	-10 894	-23 245	-11 607	-14 474

Kommunedirektøren mener dette er et realistisk anslag og anbefaler ikke å økte forventningene til betydelige merinntekter nå. Dersom inntektene øker ytterligere, vil dette være en viktig reserve som kan brukes til nedbetaling av merforbruk eller dekke opp for nye uforutsette utgifter eller andre inntektstap. Kommunedirektøren vil sterkt advare mot å øke inntektene og bruke inntektsøkningen til å øke driftsutgiftene utover det som er lagt til grunn i budsjettet.

Kalkulatoriske renteutgifter og avskrivninger

VAR-tjenester er i budsjettet vist som en egen sektor/tjenesteområde. VAR-tjenestene er budsjettet i balanse, altså at kommunens utgifter til vann- og avløpstjenester finansieres med gebyrinntekter. En vesentlig del av utgiftene er knyttet til finansieringen av investeringer i sektoren. I budsjettet er det vist som en kalkulatorisk utgift (til renter og avskrivninger) på VAR-tjenestene. I kommunebudsjettet er disse kalkulatoriske renteutgiftene og avskrivningene budsjettet som inntekter på dette tjenesteområdet. Merk at dette bare er en intern fordeling av rente/avskrivninger (kalkulatoriske kostander), mellom to tjenesteområder, som ikke får resultateffekt totalt sett for kommunen.

Selvkostberegningene for 2025 viser at kommunens kalkulatoriske avskrivninger knyttet til VAR tjenester er 15,9 millioner og de kalkulatoriske renteinntektene er 4,3 millioner kroner. Beregningene er det kommunen skal betale av renter og avdrag for lån tilhørende investeringer i VAR-sektoren, og som er en andel av kommunens løpende betaling av renter og avdrag. Tilsvarende kalkulatoriske utgifter inngår i tjenesteområdet VAR.

Tjenesteområdet interkommunale samarbeid

Nesbyen kommune har en rekke samarbeid med andre kommuner. Interkommunale tjenester utgjør en vesentlig del av kommunens budsjett og tjenesteproduksjon. Fra 2025 er de alt vesentligste av samarbeidene og tilhørende budsjett for samarbeidene samlet her og lagt under et "budsjettansvar" (ansvar 920).

Som følge av kommunestyrets vedtak knyttet til IMA, nattlegevakt og Hallinghelse vil resultatet av forhandlingene knyttet til disse presenteres i saken som kommer til kommunestyret 12.12.2024. Etablerertjenesten forutsettes avviket i tråd med avtalen i løpet av 2025.

Følgende **interkommunale samarbeid i Hallingdal** ligger under dette budsjettansvaret:

- **Regionrådet for Hallingdal**
Budsjettet inneholder Nesbyen kommunes andel av utgiftene til drift av regionrådet kr.

709.000.

- **Brann og redningstjenesten**
Budsjettet inneholder Nesbyen kommunes andel av utgiftene til Hallingdal Brann og Redning, kr. 6.080.000
- **Feiertjenesten**
Budsjettet inneholder Nesbyen kommunes inntekter og utgifter til feiertjenesten. Utgiftene er beregnet til 1,5 millioner. Området er selvkost finansiert så inntektene evt bruk/avsetning til fond er budsjettet til 1,5 million kroner.
- **Felles krisesenter**
Budsjettet inneholder Nesbyen kommunes andel av utgiftene, kr. 1.050.000
- **Hallinghelse**
Budsjettet inneholder Nesbyen kommunes andel av utgiftene til drift til Hallinghelse, kr. 1.218.000
- **IMA - Ål kommune**
Budsjettet inneholder Nesbyen kommunes andel av utgiftene til drift, kr 636.000.
Underskuddsdekning og betaling for døgnet utover ramme kommer eventuelt i tillegg.
- **Felles PPT-kontor**
Budsjettet beløp kr. 2.470.000 budsjettet er Nesbyens andel og fordelt mellom PPT i skolen, barnehage og voksenopplæring.
- **Felles IKT-tjenester i Hallingdal**
Kommunene i Hallingdal har felles IKT-drift og Nesbyen får levert IKT-tjenester til drift- og vedlikehold av alle nettverk og administrative verktøy, for alle administrative tjenester, økonomi/HR/lønn, barnehager, grunnskole, helsetjenesten, barnevern, beredskap, teknisk sektor, bibliotek og kultur. Nesbyen kommunes andel av budsjettet er på 10,1 millioner kroner, hvorav 9,2 millioner er budsjettet på dette budsjettområdet. Øvrig IKT-budsjett, kr. 920 000 er budsjettet på teknisk sektor og er en del av utgiftene til plansak-, byggesak og kart og oppmåling.
- **Miljøretta helsevern**
Nesbyen kjøper tjenester fra Gol kommune, og vår andel er kr. 178.000
- **Felles NAV-kontor**
Lokalisert på kommunehuset i Gol, vår andel av driftsutgiftene er kr. 1.370.000.
- **Økonomisk sosialhjelp**
Basert på positiv utvikling i utgiftene til sosialhjelp gjennom 2024 er det budsjettet med 1 million i sosialhjelpsutgifter.
- **Kjøp av fremmedspråkundervisning**
Nesbyen kommune kjøper undervisningstjenester fra Gol kommune, kr. 3.740.000
- **Kjøp av skoletjenester for forsterhjemsplasserte barn**
Nesbyen kjøper tjenester i andre kommuner, basert på dagens forsterhjemsplasserte barn er

Økonomiplan for 2025-2028

utgiftene beregnet til kr. 1.356.000.

- **Barnevernstjenester felles barnevernstjeneste**
Nesbyen kommunes andel av felleskontoret er kr. 4.494.000
- **Barnevernstiltak, i familien**
Basert på dagens tiltak er utgiftene beregnet til kr. 1.500.000
- **Barnevernstiltak, fosterhjem og tiltak utenfor familien**
Basert på dagens tiltak er utgiftene beregnet til kr. 7.796.000
- **IKA-Kongsberg**
Nesbyen kommune inngår i samarbeidet om felles interkommunalt arkiv, vår utgift i 2025 er beregnet til kr. 360.000
- **Felles innkrevingskontor i Hallingdal**
Nesbyen kommune deltar i felles innkrevingskontor. Kontoret er lokalisert i Gol og kommunens andel er kr. 160.000

Utfordringer og strategi

Nesbyen kommune er avhengig av interkommunalt samarbeid for å levere tjenester til kommunens innbyggere. Hallingdalsregionen har lang historikk for godt samarbeid. Omfanget av samarbeid, med tilhørende økonomi, er nå stort. Kommunedirektøren påpeker et behov for felles gjennomgang av eierstyring og samarbeidene/avtalene i regionen, i tillegg til et årshjul som sikrer virksomhetstyringen lokalt. Det er svært krevende å redusere kostnadene og eller tjenestenivået slik samarbeidene i dag er organisert og fulgt opp.

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2025	2026	2027	2028	Økonomiplan 2025-28
KAPITALREGNSKAP	970	970	970	970	3 880
Sum	970	970	970	970	3 880
<u>investeringsprosjekter</u>					

Felles inntekter og utgifter

7. Vedlegg

Vedlegg – Forskriftsrapporter

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Rammetilskudd	0	-123 105	-124 005	-137 999	-142 142	-142 149	-142 157
Inntekts- og formuesskatt	0	-140 293	-138 393	-145 425	-137 986	-137 986	-137 986
Eiendomsskatt	0	-52 000	-51 000	-56 000	-56 000	-55 965	-56 000
Andre skatteinntekter	0	-2 758	-2 758	-2 758	-2 758	-2 758	-2 758
Andre overføringer og tilskudd fra staten	0	-11 310	-20 306	-12 430	-10 410	-7 410	-6 410
Overføringer og tilskudd fra andre	0	-52 451	-82 431	-44 371	-41 725	-41 725	-41 725
Brukerbetalinger	0	-8 304	-9 417	-6 131	-6 131	-6 131	-6 131
Salgs- og leieinntekter	0	-106 276	-89 151	-95 402	-95 402	-95 402	-95 402
Sum driftsinntekter	0	-496 497	-517 461	-500 516	-492 554	-489 526	-488 569
Lønnsutgifter	0	241 498	256 903	241 919	238 023	238 112	238 122
Sosiale utgifter	0	58 324	58 206	47 994	53 019	53 019	53 019
Kjøp av varer og tjenester	0	128 497	155 834	134 623	134 744	134 654	134 264
Overføringer og tilskudd til andre	0	22 614	28 524	8 399	8 399	8 399	8 399
Avskrivninger	0	18 775	18 775	17 022	17 022	17 022	17 022
Sum driftsutgifter	0	469 708	518 243	449 956	451 206	451 205	450 825
Brutto driftsresultat	0	-26 788	782	-50 560	-41 348	-38 321	-37 744
Renteinntekter	0	-2 670	-3 430	-4 970	-4 037	-3 961	-3 914
Utbytte	0	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	0	30 083	32 500	34 470	31 437	31 061	32 014
Avdrag på lån	0	16 000	16 000	19 500	19 800	19 800	19 800
Netto finansutgifter	0	41 913	43 570	47 500	45 700	45 400	46 400
Motpost avskrivninger	0	-18 775	-18 775	-17 022	-17 022	-17 022	-17 022
Netto driftsresultat	0	-3 651	25 577	-20 082	-12 670	-9 943	-8 366
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	0	870	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	0	3 237	3 237	2 759	2 759	2 759	2 759
Bruk av bundne driftsfond	0	-7 261	-18 256	-4 804	-4 504	-4 504	-4 504
Avsetninger til disposisjonsfond	0	6 804	0	0	3 415	11 688	10 111
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	22 127	11 000	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	0	3 651	-15 019	20 082	12 670	9 943	8 366
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	10 558	0	0	0	0

Vedlegg - Investeringer per program

Økonomiplan for 2025-2028

Beløp i 1000

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum 2025-28
	Ferdig år	Netto prosjektutgift	2025	2026	2027	2028	
Teknisk, plan og utvikling							
Belysning fotgjengerovergang	2026	100	100	0	0	0	100
Kildesortering kommunale bygg	2025	301	301	0	0	0	301
Sum Teknisk, plan og utvikling		401	401	0	0	0	401
Sum		401	401	0	0	0	401

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum 2025-28
	Ferdig år	Netto prosjektutgift	2025	2026	2027	2028	
Livsløp							
IT - SKOLENE	2026	193	193	0	0	0	193
PEDAGOGISK VARIASJON, NYTT INVENTAR	2026	150	150	0	0	0	150
Sum Livsløp		343	343	0	0	0	343
Teknisk, plan og utvikling							
Hollandveien, utbedring etter tilsyn	2027	1 000	1 000	0	0	0	1 000
KOMMUNALE BYGG	2027	445	445	0	0	0	445
Oppstart flomsikring	2030	234	234	0	0	0	234
Trafikksikkerhetstiltak	2026	300	300	0	0	0	300
UTBEDRING KIRKEN	2028	2 900	2 900	0	0	0	2 900
Utredning Enøk	2026	53	53	0	0	0	53
Utsifting gatelys	2026	188	188	0	0	0	188
Sum Teknisk, plan og utvikling		5 120	5 120	0	0	0	5 120
Felles inntekter og utgifter							
KAPITALREGNSKAP	2025	-25 463	970	970	970	970	3 880
Sum Felles inntekter og utgifter		-25 463	970	970	970	970	3 880
Sum		-20 001	6 432	970	970	970	9 342

Selvkost

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2025-2028

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig	Netto	2025	2026	2027	2028	2025-28
VAR	år	prosjektutgift					
FINANSIERINGSMEKANISME VANN, ANLØP OG BRANNVAN	2028	2 000	2 000	0	0	0	2 000
Ny avløps/vann utbygging Nesmoen	2029	7 000	7 000	0	0	0	7 000
Nytt vannverk Østenforskogen	2030	10 600	10 600	0	0	0	10 600
Sum VAR		19 600	19 600	0	0	0	19 600
Sum		19 600	19 600	0	0	0	19 600

Teknisk, plan og utvikling

Belysning fotgjengerovergang

Ubrukt bevilgning overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler.

Kildesortering kommunale bygg

Ubrukt bevilgning fra 2024 som overføres til 2025. Finansieres med ubrukte lånemidler

Andre investeringer

Livsløp

IT - SKOLENE

Prosjektet omfatter pcer til 7 klasse og skjermer til klasserom.

Dette er ubrukt bevilgning fra 24 som overføres 2025. I tillegg styrkes prosjektet med kr. 150.000 fra tidligere bevilgning til prosjekt 231 Barneskole/SFO. Finansieres med ubrukte lånemidler

Teknisk, plan og utvikling

Hallandveien, utbedring etter tilsyn

Utbedring av Hallandveien etter tilsyn fra Arbeidstilsynet. Utbedringer må gjennomføres og det må avklares omfang og endelige kostander. Budsjetter behov for 2025 er efor foreløpige anslag. Prosjektet må gjennomføres og finansieres ved reduksjon av rammene til prosjekt 405 Kommunale bygg tilsvarende. Investeringhen medfører ikke opptak av lån, kun bruk av ubrukte lånemidler.

KOMMUNALE BYGG

Ubrukt bevilgning fra 2024 som overføres til 2025. Rammen reduseres med 1 mill. som overføres prosjekt Hallandveien.

Finansieres med ubrukte lånemidler.

Oppstart flomsikring

Kommunedirektøren foreslår at det i budsjettet for 2025 avsettes 4,5 millioner kroner til oppstart av arbeidet med flomsikring. Bevilgningen er foreløpig kommunens oppstartsmidler til planlegging og oppstart av arbeidet. Det vil bli fremmet egen sak om prosjektgjennomføring, kostnader og finansiering. om Oppstart flomsikring. Finansiering skjer ved omprioritering iht prosjektliste som er fremmet i egen sak i november 2024. Omprioriteringen og oppstart av prosjektet vil ikke medføre nytt låneopptak, ettersom bevilgningen overføres fra andre prosjekt og ubrukte lånemidler.

Trafikksikkerhetstiltak

Ubrukt bevilgning overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler

UTBEDRING KIRKEN

Ubrukt bevilgning overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler

Utredning Enøk

Ubrukt bevilgning overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler.

Utskifting gatelys

Ubrukt bevilgning fra 2024 som overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler

Selvkost

VAR

FINANSIERINGSMEKANISME VANN, ANLØP OG BRANNVAN

Ubrukt bevilgning reduseres til 2 millioner kroner og overføres til 2025.

Finansieres med ubrukte lånemidler.

Ny avløps/vann utbygging Nesmoen

Prosjekt var opprinnelig en del av saneringsplan, prosj.nr. 602. Prosjektet skal på anbud og foreløpig estimat for investeringsutgift i 2025 er 7 millioner kroner. Finansieres med ubrukte lånemidler.

Investeringen inngår i selvkostberegningene.

Nytt vannverk Østenforskogen

Prosjektet videreføres i 2025 og finansieres med ubrukte lånemidler. Investeringen inngår i selvkostberegningene.